

Adana'da yeni bir TARIŞ yaratılmak isteniyor

- İşçiler, iş akitlerinin feshedilmeye başlaması durumunda direnişe geçeceklerini söylediler
- Hikmet Savatlı'nın Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirilmesinden sonra kıyımlar başlatıldı

Çukobirlik'te üretim her an durabilir

1481 Sayılı kanun eksiksiz uygulanacak. İsimleri tek-tek tesbit edilen teröristlere radyo ve TV'den «Teslim ol» çağrısında bulunulacak

Teslim olmayan terörist, görüldüğü yerde vurulacak

1481 sayılı yasanın işleteceğini bildiren haberi veren bir gazetenin kopyası.

Güney Amerika Modeli bir karar daha

1481 sayılı yasa tekrar gündemde

HABER MERKEZİ
Demirel hükümeti "A-narşinin önlenmesi" gerekçesiyle ard arda kararlar alıyor. Daha önce baskı yasaları olarak bilinen, ancak "Önemli Paketi" olarak tanıtılan tasarıdan sonra şimdi de 1481 sayılı yasa ile "Eksiksiz" uygulamaya konulacak. Yasaya göre, olaylara karıştırları öne sürülen ve aran kişilerin isimleri TV'den, radyodan, yayınlanacak, teslim olmayanlar hakkında da "vur" emri çıkarılacak.

1481 sayılı yasa da şöyle deniliyor:
"Madde 1- Polis ve jandarma, diğer kanun ve tüzüklerde yazılı yetkileri saklı kalmak üzere, aşağıda yazılı hallerde de silah kullanmaya yetkilidirler.
a) 2559 sayılı polis vaze ve selahiyet kanununun 16. maddesinde yazılı hallerde,
b) (a) bendindeki yetkiler saklı kalmak üzere, idam veya ağır hapis cezasını gerektiren suçlardan bir veya birkaçını iş-

lemekten şüpheli veya hükümlü olup da haklarında tevkif veya yakalama müzakeresi çıkarılan ve silahlı dolayarak emniyet ve asayiş tek başına ve

**HABERİN İÇİNDEN
VURUN BEYLER
VURUN !..**

İçişleri Bakanı Gül-cüel'in Tercüman Gazetesi'nde yayımlanan açıklamasına göre, bundan böyle "teslim olmayan terörist görüldüğü yerde vurulacak"mış. Aynı gazetenin bir sorusu üzerine İçişleri Bakanı, "suçluların ilanı ve vur emri uygulaması önümüzdeki hafta başlayacak. Böylece askerlerin yaradıkları tehlikeyi önleyeceğiz" dedi.

(Devamı 7. Sayfada)

Corum Cezaevinde mahkumlar ayaklandı Hastaneyi basmak isteyen faşistleri halk kovaladı

- Tarsus'da trafik polisinin faşistlerce öldürülmesi olayıyla ilgili olarak 2 kişi daha tutuklandı.
- Van cezaevindeki ayaklanmayla ilgili bir gardiyan tutuklandı biri de açığa alındı.
- Faşistler, istedikleri haracı vermeyen bir esnafın işyerini bombaladılar
- Antalya'da afiş astıkları öne sürülen 3 kişi gözaltına alındı.
- Ankara'da çeşitli olaylara karışan 9 faşist yakalandı

HABERİ 5. SAYFADA

Polisin aradığı Şemsek'i Türkeş'in sakladığı öne sürüldü

HABER MERKEZİ

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in, polis tarafından aranan eski Ülkü Ocakları Genel Başkanı Muharrem Şemsek'i sakladığı ve polise teslim etmediği için dokunulmazlığının kaldırılması isteniyor. Millet Meclisi Anayasa ve Adalet Komisyonları'ndan kurulu Karma Komisyonu çeşitli mahkemelerden gelen ve 204 milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasını isteyen yazılarda "kumar oynamak", "sahtekâr-

(Devamı 7. Sayfada)

DISK'in Ordu'daki "Faşizmi ve pahalılığı Protesto Mitingi" yapıldı

İzmir'de daha önce düzenlenen mitingten sonra Ordu'da ikincisi yapıldı. Mitingte konuşan Baştürk Demirel iktidarını istifaya çağırıyor.

Baştürk: Namertlerin burnu sürtülecektir

- "Baskıyı arttırmak amacıyla olay çıkarmanın AP iktidarı olduğu açıkça ortaya çıkmıştır"
- "Demirel söz verdiği 100 gün içinde emperyalistlere, tekeli sermayeye, faşistlere teslim oldu"
- "Ülkeyi Arjantin'e, Şili'ye benzetmek isteyenlerin sonu hüsrana olacaktır"
- "İktidar kooperatif birliklerinde çalışan işçilere karşı fiili savaş açtı"

● Çukobirlik eski Genel Müdürü Abdullah Kütküt, "Çıkabilecek olaylar, büyük boyutlara ulaşabilir" dedi

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirlik Genel Müdürlüğü'nde 2 bin 700 dolayında işçinin işten atılacağı öğrenildi. İşçilerin arasında karara karşı tepkinin arttığı bildirildi. İşçiler, böyle bir karara karşı direnişe geçeceklerini söylediler. Çukobirlik eski Genel Müdürü Abdullah Kütküt, çıkarılacak işçi sayısının 2 bin 700 ile sınırlı kalmayacağını, fabrikalardaki üretimin durabileceğini söyledi.

Edinilen bilgilere göre, Abdullah Kütküt'ün görevden alınarak Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığına Hikmet Savatlı'nın atanmasından sonra, işyerlerinde işten atılmalar başlatıldı. Hikmet Savatlı'nın yalnızca 250 işçinin işten çıkarılacağını söylemesine karşın, işçiler bu rakamın en az 3 bin olacağını ve 1 Ocak 1978 tarihinden bu yana işe alınanların tümünün iş akitlerinin feshedileceğini öne sürdüler.

İş akitlerinin feshedilmesi karşısında direnişe geçeceklerini bildiren işçiler, "Adana'da da yeni bir TARIŞ olayı" (Devamı 7. Sayfada)

İzmir Çimentepe'deki olaylar sırasında yakalananlar sıkıyönetimde yargılanacak

İZMİR (DEMOKRAT) Çimentepe'de düzenlenen operasyon sırasında çıkan olaylar nedeniyle gözaltına alınan 27 kişinin İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılanacakları öğrenildi. Edinilen bilgiye göre gözaltına alınan kişiler halen Karşıyaka Emniyet Amirliği'nde tutulmaktadır. Bu arada, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün Sıkıyönetime başvurarak sanıkların gözaltı sürelerinin 15 güne kadar uzatılmasını istediği bildirildi.

The Economist'e göre

"Batı için yeni Demirel, elde edebilecekleri en iyi Demirel'dir"

- "Demirel, IMF'nin reçetelerini sadece kabul etmekle kalmamış, ekonominin tüm yapısını değiştirmeye girişmiştir. Ülke sonuna değin yabancı sermayeye açılmıştır"

ANKARA (A.A.)

"The Economist" dergisinde yayınlanan bir yazıda, Türkiye'nin içinde bulunduğu son ekonomik ve siyasi durum değerlendirilerek, "Yardım etme durumunda olan Batı için yeni Demirel, elde edebilecekleri en iyi Demirel'dir" deniliyor.

Dergide, "Türkiye'yi uzun si-

re yalnız bırakmayın" başlığı ile yer alan yazıda, önümüzdeki ay yapılacak OECD toplantısında, 2,5 milyar dolar yardım kararı alınması halinde, Türk ekonomisinin hastaneden "taburcu" olacağı kaydedilerek "Demirel'in sağ eğilimli hükümetinin siyasi tedbirler, olayları kontrol altına almaya çalışmakta olduğu" da bildiriliyor.

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel'e telgraf çekenler uzun kuyruklar oluşturdu

Ankara'da PTT önünde toplanan halk zamları ve kıyımları protesto etti

Menemen'de düzenlenen zamları protesto mitingine çok sayıda kişi katıldı.

HABER MERKEZİ
Devlet dairelerindeki memur kıym ve sürgünlerini, fabrikalardaki işçi atılmalarını, halk üzerindeki baskıları ve yapılan zamları protesto gösterileri yurdun çeşitli yerlerinde sürüyor. Ankara'da çok sayıda memur, Başbakan Süleyman Demirel'e mektup ve telgraf

Ege Ekici Tütün Piyasası yarın açılıyor

HABER MERKEZİ
Ege Ekici Tütün Piyasası yarın açılıyor. Hatırlanacağı gibi her yıl Şubat ayının ortalarında açılmakta olan Ege Tütün Piyasası'nın bu yıl gecikmesi çeşitli eleştiriler ve yorumlara neden oldu. Özellikle Ege'deki tütün

(Devamı 7. Sayfada)

ORDU (DEMOKRAT)
DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Demirel iktidarının 100 günde emperyalistlere, tekeli sermayeye ve faşistlere teslim olduğunu bildirerek, "DISK'e iftira etmek marifet değildir. İşte işçiler, emekçiler olarak a-lanlardan ve buradan sesleniyoruz: Namertlerin burnu sürtülecektir" dedi.

DISK'in Ordu'da düzenlediği mitingde konuşan DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Demirel iktidarının kooperatif birliklerinde çalışan işçilere karşı fiilen savaş açtığını vurgulayarak "Sonuçta İzmir'de de sıkıyönetim ilan edildi. Takke düşmüş, kel görünmüştür. Baskıyı arttırmak amacıyla olay çıkarmanın Demirel iktidarı olduğu açıkça ortaya çıkmıştır" dedi.

Demirel iktidarının söz verdiği 100 gün için-

(Devamı 7. Sayfada)

Breşnev: Afganistan'dan çekilebiliriz

MOSKOVA-BONN (Ajanslar)

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Breşnev, dış müdahale tehlikesi sona erdiği anda Sovyet birliklerinin Afganistan'dan ayrılacaklarını açıkladı.

Breşnev resmi Tass Ajansı tarafından yayınlanan açıklamasında şu ifadeyi kullandı: "Afganistan'ın komşuları bu ülkenin güvenliğini garanti altına alır ve Afganistan'a herhangi bir müdahalede bulunmayacakları konusunda güvence verilerse, kuvvetlerimiz bu ülkeden derhal ayrılacaklardır. Verilecek güvence Afgan halkı ve hükümetine yapılan dış müdahalenin sona erdiği anlamına gelecektir."

(Devamı 7. Sayfada)

NIKOLAY GOGOL'un Ünlü Yapıtı

PALTO

CEMAL KARABAŞ'ın Çizgileriyle

Bugün 6'ncı sayfa

HAFTANIN

İÇİNDEN...

Demirel Hükümeti'nin emekçi kitleleri baskı altına almaya yönelik operasyonlarına geçtiğimiz hafta bir yenisi daha eklendi. Çukobirlik'te de binlerce işçinin işine son verildiği açıklandı. Hikmet Savatlı başkanlığındaki Çukobirlik yönetim kurulu bir çırpıda 2700 işçiyi sokağa atıyordu.

TARİŞ'in faşistleştirilmesi girişimi de böyle başlamıştı. Ama TARİŞ işçileri, çocukları, aileleri ve çevredeki emekçi kardeşleriyle birlikte bu haksız uygulamaya direnmişti. İzmir'in de sıkıyönetim kapsamına alındığı günlerde direniş devam etmekteydi. İşçiler, fabrikada olmalarına rağmen üretim yapmıyorlardı.

Demirel'in TARİŞ'e atadığı Genel Müdür, bir yandan, TARİŞ'in ortağı olan üreticilerin parasını bazı gazetelere milyonluk ilân vermek suretiyle çarçur ederken, bir yandan da işçi kıyımına hız veriyordu. İşçiler ise bunalızın veremeyceklerini çeşitli biçimlerde gösterdiler. Buna rağmen iktidar, TARİŞ'te zafer kazanmış gibi görünmeye gayret etti.

Demirel böyle bir vehme kapılmış olacak ki, Çukobirlik'te de işçi kıyımını başlattı. İşçilerin kendilerini sokağa atan, işsiz ve aç bırakan bu uygulamalara karşı nasıl bir tepki gösterecekleri şimdiden ortaya çıkmış sayılabilir. İktidarın, bütün her yerde olduğu gibi Çukobirlik'te de

TARİŞ'ten
ÇUKOBİRLİK'e

gundeme gelecek direnişe karşı nasıl tavrı alacağı da şimdiden tahmin edilebilir. O, her zamanki gibi, "anarşi ve terör" safatasıyla yine binlerce işçiyi "Vatan haini" ve "düşman" ilân ederek yeni operasyonlar düzenlettirecek.

Belirtelim ki, bu iddiaların hiçbirisi işçilerin haklılığını ortadan kaldırmayacaktır. "Anarşi ve Terör" olarak gösterilen olayların, gerçekte milyonlarca emekçinin baskı ve zulme karşı yükselen direnişleri olduğu artık bugün her bakımdan anlaşılabilir. Bu gerçek, hiçbir çarpıtmaya yer veremeyecek kadar Adana'da da görülürse şaşmamak lâzımdır.

Geçtiğimiz hafta Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde alınan bir karar, Türkiye'nin bugün geldiği noktayı somutlaştırması bakımından oldukça anlamlıdır.

İnsanlığa hizmet için kurulduğu söylenen bir eğitim kurumunun yetkilileri, Devlet'in daha başka yetkilileri ile birlikte bir karar almışlardır. Gazetemizin 22 Şubat tarihli sayısında ayrıntılarıyla açıklanan bu karar, siyasi yönü olan yasalara bakılmavacağına işkindir. Bunun anlamı

faşist canilerin saldırısına uğramış nice insanın ölüme terk edilmesidir. Saldırıya uğrayan halk olduğuna ve onun da siyasi görüşü belli olduğuna göre, bu karar bilinçlidir. Bu karara göre TARİŞ işçileri (siyasi yönleri belli olduğu için) Tıp Fakültesi Hastanesi'nde tedavi edilmeyecektir. Her gün çevremizde halktan onlarca insan yaralanıyorsa ve bunlara Devlet Hastaneleri bakmıyorsa, bu kararın esas olarak ilericidevrimci halk güçlerine yönelik olduğu gün gibi ortadadır.

Halka reva görülen bu insanlık dışı uygulama karşısında sessiz kalanlar ve bu haberi atlayanlar, artık gözlerini Türkiye gerçeklerine kapamaktan vazgeçmelidirler. DEMOKRAT'ın yayını üzerine bazı bölümleri sonradan değiştirilmiş de olsa bu karar, halka ve doktorluk mesleğine saygısızlığın nerelere kadar vardığını gösteren bir anlayışın bu ülkeye hakim kılınmaya çalışıldığını kanıtlamaktadır.

Böyle bir şey mümkün müdür? Bunu gelecek günlerde göreceğiz.

AÇIKLAMA:

21 Şubat 1980 günü bu sütunlarda Milli Güvenlik Kurulu tarafından yayınlandığı izlenimi veren bir "duyuru"dan söz edilmisti. İşçilerin bu bildirinin kesinlikle Milli Güvenlik Kurulu ile ilgili bulunmadığını açıklanmıştır.

DEMOKRAT

GÜNÜN YAZISI

Gültüpe'de ölen polislin eşi işçileri Bakan'na "Katil iktidar, diye bağırıyor"

Merhaba Sabiha Yürümez. Merhaba !..

Cihan ATES

19 Şubat 1980 günü Türk Haberler Ajansı İzmir mahreçli bir haber geçti. Nedense, İzmir mahreçli bu haber, Demokrat dışında hiç bir gazetede yer almadı. Oysa, bizim de söz sayın okurlarımıza geçeceğimiz, anımsatacağımız bu haber yaşanmakta olan birçok gerçeği olanca çıplaklığıyla sergiliyordu.

Haber şu: "Gültüpe operasyonlarında ölen üç polis memurunun cenaze törenine katılmak üzere İzmir'e gelen işçileri Bakan Mustafa Güllüoğlu öldürülen polislerin ailelerine tepkili karşıladı. Önce İsmail Yürümez'in evine giden işçileri Bakan dül kalan Sabiha Yürümez'e başsağlığı dilerken Sabiha Yürümez, eşinin ölümünden Anı İktidarını sorumlu tutarak, "Katil iktidar" şeklinde bağırıyor."

Haberin devamı var; Güllüoğlu, daha sonra ölen polis memuru Mehmet Eroğlu'nun evine gidiyor. Kendine "babacan" bir bakan görünümünü verirken için için, Mehmet Eroğlu'nun dört yaşındaki oğluna kucaklaşıyor ve polisin dul eşi Maryem Eroğlu'na para önerisinde bulunuyor. Kadın, "Bu para ölen kocamı geri getirebilecek mi?" diye sorarak, öneriyi kabul etmiyor.

Kuşkusuz, Maryem Eroğlu'nun Güllüoğlu'ne verdiği yanı sıra, onunla ama bizi daha çok Sabiha Yürümez'in tepkisi etkiledi. Bunun için de yazmamız gerekir, selam durduk, "Merhaba Sabiha Yürümez, merhaba!..dedik."

Nasıl selam durmazsınız ki?.. Bir güvenlik görevlisinin dul kalan eşi, bir bakana, bir işçileri Bakan'na "Katil iktidar" diye bağırıyor. Bu hay-kırışta, iki sözcüklü bu isyanda önemli gerçekler yatıyor. Sabiha Yürümez, birşeyler açıklıyor, birşeyler anlatmaya çalışıyor...

Ne diyor, neyi anlatmaya çalışıyor. dersiniz Sabiha Yürümez, işçileri Bakan'na "Katil iktidar" diye bağırarak?

Sabiha Yürümez, "Katil iktidar" demekle; -TARİŞ işçisine, O'nun evine, Gültüpe'ye yönelik saldırı; protesto etmiş olmuyor mu? -TARİŞ işçisinin gözyaşına duvarlara yazdığı, "Türk askerini arkadaşın vur, Rus askerine selam dur" yazısının kaynağını belirtmiş olmuyor mu? -TARİŞ işçisi ile polis eşinin arasında düşman değil, düşman edilmek istenen iki "çağdaş garip" olduğunu vurgulamış olmuyor mu?

-TARİŞ'e, Gültüpe'ye düzenlenen operasyonlardan birinde öldürülen eşinin gerçek katilini göstermiş olmuyor mu?

Evet, bir kez daha soruyoruz, bu iki sözcüklü, Sabiha Yürümez'in "Katil iktidar" haykırışında, bu gerçekler açıkça dile gelmiyor mu?

Kuşkusuz, en önemlisi bir insanı, bir yakını, can yoldaşını, aynı yastığa baş koyduğunuz eşini kaybetmekle Sabiha Yürümez, insanca bir tepki, ama gerçeklerle yoğrulmuş bir tepki göstermiş olmuyor mu?

Yoldaş Dörtçü daha onurlu görevse Bir gün daha fazla yaşamak düşmana inat, Ve yükselen devrim yapısına bir taş fazla Koymak, bir gün fazla.

İBRAHİM PARMAKÇI

AKSARAYLI G. DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 680

HALKIN DİLİNDEN

Manavkuyu'daki faşist saldırılara hep birlikte karşı koymalıyız

3. MC hükümeti tekeli sermayenin ve emperyalistlerin istemlerini yerine getirebilmek için, emekçi kesimin kemerlerini sıkma yoluna gitmiştir. Fabrikaları, okulları faşist üs haline getirmeye çalışmıştır. TARİŞ'te, Ant-Birlik'te Çukobirlik'te v.b. işçilerin iş haklarını feshetmiştir.

Okulları kapatarak (Eğitim Enstitüsü) ilericil öğrencilerin mezun olmasını engellemiştir. Buralara faşistler doldurulmaktadır.

İzmir'e gelen faşistler, fabrikaları işgal ederken, devrimcileri saldırılar düzenlemek için bazı bölgelerde üslenmeye başlamışlardır.

Basmane semtinde hergün halktan kişiler dövülmekte, yaralanmaktadır. 17.2.1980'de bir devrimci-demokrat genç dövülmüş, 1plik-İş Sendikası'nın grev çadırı kurşunlanarak bir işçi öldürülmüş, bir işçi de yaralanmıştır.

Geceleri ise Manavkuyu semtinde baskınlar düzenleyen faşistler bir ilericil genci tabanca kabzasıyla yaramışlardır. 17.2.1980'de bir devrimci-demokrat genç dövülmüş, 1plik-İş Sendikası'nın grev çadırı kurşunlanarak bir işçi öldürülmüş, bir işçi de yaralanmıştır.

3. MC emekçilere saldırıyı yoğunlaştırmaktadır. Bu saldırıların karşısına dikilmek, bunlara göğüs gemek, her "demokratizm, ilericilik" diyen kişinin görevidir. Gün geçirmeden bu konuda anti-faşist güç birliği kurulmalıdır. İzmir'de tüm ilericil-yurtseverleri Manavkuyu'daki faşist saldırılara karşı koymaya çağırıyoruz.

İZMİR'DEN DEVRİMCİ-DEMOKRAT GENÇLER

Zamlar yoklar yarattı

Sayın Demokrat Gazetesi, Ben Milli Piyangocu bileti satan bir emekçiyim. Önce sizlere halkın gözü, kulağı olduğunuz ve gerçekleri tüm açıklığı ile bizlere ulaştırdığınız için minnettarlığımı belirtiyim.

K. Maraş'ın ilçesi Elbistan'da son zamlar, yakıt darlığı, ulaşım güçlüğüne bahane ederek, kış şartlarının da zorluğu ile karaborsacılar, odun, kömür fiyatlarını kendileri "ayarladılar". Kömür 6.000 liradan, 12.000 liraya, odun ise 3.500 liradan 6.500 liraya satılmaya başlandı. Bazı yerlerde ise el altından bir ton kömürün 15-20 bin lira arasında satıldığı söyleniyor. Kömür işletmeleri bulunan Elbistan'da sorumsuzca halkın temel gereksinimleri olan gıda, yakıt, giyim v.b. yoklar arasında. Ya da ancak fahiş fiyatlarla bulunabiliyor. Hani herşey % 400 zandan sonra bulunabilecektir?

Suna inanıyorum ki Türkiye bir avuç azınlığın çoğunluğu ezerek, işçinin, köylünün, emekçinin, memurun haklarını, yabancı sermayeye emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine pay ettikleri bir ülke. Bunun hesabını ergeç vereceklerini bilmelidirler.

MILLİ PIYANGOCU - M.A.A. ELBİSTAN

Belediye bizi sigortasız çalıştırıyor

Biz Çine Belediye

Başkanı Resit Kalkan'ın

açması olduğu Beyaz Maden'de sigortasız, 200 TL

yevmiyesine, 15 km'lik yolu yayan yürüyorlar, başka iş

olmadığından dolayı kaçak olarak çalışan kişiler, 30-35 kişi, 9 aydır orda çalışıyorlar.

Herhangi bir kaza olsa geride bırakacaklarımız hiçbir güvence yok. Çalışmazsak aç kalacağız. Başka iş yok, mecbur çalışıyoruz. Bunu işçiyi gösteren gizli

olmak. İlgilenen olmadı. Kazandığımız bir günlük yevmiye 1 kilo yağ para-

sı. Bununla geçinir mi? Kazancımız yol parasına yetmiyor.

Belediye Reisimiz bazı cahil arkadaşların işkurtarak CHP lokalini, halkın

ucuz mal aldığı Çitköyü topli ve tüm ilericilere toplandığı kahvelere saldırdıkları düzenliyor.

ÇİNE, SEFERLER KÖYÜ DEVRİMCİLERİ

Her şey yolunda

Hastalar ilaç, Tarlalar gübre Araçlar yakıt, Ülke elektrik, Bekler, bekler, bekler... Bu mu? Sosyal gönenç beyler!

Vurgun, Hırsızlık, Haksızlık, Halk soygunculuğu, .. ve bilmem ne kuyruğu.. Bu mu sosyal gönenç beyler!

İçte ve dışta sömürü, Bulamaz halk kömürü, Tüketir durmadan ömürü, Biteceği yok mu bu çilenin? Yürü yürü, yürü, Bu mu sosyal gönenç beyler!

NECME ERGÜN/ANKARA

İlerici hukukçulara sesleniyorum

Bergama Sümerbank'ında bir Tekstil işçisiyim. Ayda net 4000 lıra ile yaşamaya çalışan bir bordro mahkumuyum.

Faşist baskı yasalarının gündemde olduğu, ekonomik önlem paketlerinin açıldığı, yaşam pahalılığının korkunç rakamlara ulaştığı, iktidar borozanı yayımlanıyor (TRT, Boyalı basın) kanallarıyla halkın dik-katillerinin başka yöne çekilmek istendiği bir dönemde dayanışma aiddatları ile ilgili bir Başbakanlık genelgesi yayınlandı.

Bu genelgele bir iş yerinde sendikası işçilerin, veya başka sendika üyesi işçilerin yetkili sendikaya dayanışma aiddatı ödediği tarihten itibaren toplu sözleşmenin getirdiği haklardan yararlanabileceği ilkesi getirilmekte.

Yetkili belirsiz bir iş yerini örnek alalım, diye-lik ki toplu sözleşme tarihi 1.1.1979'dan geçerli, yayın toplu sözleşme imzalanacak sendikadan

üyeleri dışında diğer işçiler, Başbakanlık'tan son genelgele nedeniyle 1.1.1979'dan imza tarihine kadar olan en az 3-4 aylık ücretlerini patronun cebine bırakacaklardır.

Bu genelge "Verilen hak geri alınmaz ilkesine" aykırıdır. Bu genelge işçilerin sendika seçme özgürlüğüne indirilen ağır bir darbedir. Bu genelge ile işçinin alın teri, göz nuru dokere bileğinin hakkı ile kazandığı parayla aç gözlü patronlara peşkeş çekilmektedir.

Evet, şimdi tüm işçilere, işçinin yanında olan tüm kuruluşlara, devrimci, demokratlara düşen görev, sendikal tekelciliği savunan sarı Türk-İş yöneticilerinin, benzeri sendikacıların ve patronların büyük altından gülecek izlediği bu genelgeye karşı çıkarak, yargı organlarına başvurarak iptalini sağlamaktır. Saygılarımla...

A.KADIR YILDIZER BERGAMA

Matthofer'in Türkiye gezisi

Alman emperyalizmi, Osmanlı İmparatorluğu'na 19. yüzyılın sonlarında girmeye başlamıştır. Krupp'un topları, Deutsche-Bank'ın yatırımları, askeri ve siyasi danışmanları, Osmanlı Devleti'nde önemli yer tutmuştur.

Bütün bu ilişkilerde Alman burjuvazisi "ne istediğini" önceden çok iyi planlamış, dış görünüşüne ise "kurtarıcı" rolünü eklemeyi ihmal etmemiştir.

1. Paylaşım savaşında Almanya'nın "kurtarıcı" olmadığı, acı olarak ortaya çıkmıştır.

2. Paylaşım savaşından bir süre sonra Almanya, Türkiye'nin ithalatında ilk sırayı almayı başarmıştır. Bir yandan işçilerimiz Alman burjuvazisinin en ağır işlerini yaparken; diğer yandan Türkiye emekçileri, B.A. Almanya için iyi bir tüketim pazarı oluşturmaktadır.

Şimdi kısaca yukarıda sıraladığımız gelişimin ışığında, bay Matthofer'in Türkiye'ye geliş nedenini daha iyi anlayabiliriz.

Gerici basının ve TRT'nin kurtarıcı(!) olarak kamuoyuna sunduğu bay

Matthofer, şüphesiz cebinde milyarlarca gümüşdür. Öyle ise bay Matthofer bugün hangi planları gerçekleştirmektedir?

Bu sorunun yanıtı, yakın gelecekte bütün çıplaklığı ile ortaya serilecektir. Zaten şimdiden bazı ipuçları belirlenmiştir. Bu ipuçlarına göre bay Matthofer'in sonuçlandırmak istediği planları şöyle sıralayabiliriz.

1. Türkiye'de geniş bir alanda Türk "hür teşebbüsü" ile birlikte petrol arama, çıkarma ve işletme imtiyazı elde etmek.

2. Türkiye'nin sahip olduğu diğer zenginliklerden daha geniş şekilde yararlanmak için kolaylıklar sağlamak.

3. Türkiye'de çok verimli sayılan ve bugüne kadar uluslararası yatırımlara açılmayan alanlarda yatırım imkânları elde etmek. (si gara, içki, gibi)

Bay Matthofer amacı-na kısa sürede varacaktır. Zenginliklerimizden "aşlan payı" koparacağına da, işbirlikçi burjuvazimize bonbon şekerini vermeyi ihmal etmeyecektir.

NURETTİN DEĞİRMENÇİ

Faşistler Türkiye'de yeşil

Almanya'da kırmızı değillerdir

Faşizme karşı mücadeleyi, olayları ve gerçekleri, okuyucusu olan halka cesur ve tarafsızca aktarmasını bilen değerli "Demokrat"ın yönetici ve yazarlarına:

Eleştiri, gerçeği bulmada ya da gerçeğe yönelmede büyük bir rol oynar. Bundan olacak ki, sürekli, okuyucularınızdan "eleştiri" bekliyorsunuz.

Çünkü, gerçeği gazetecilik anlayışıyla halkın eline ulaştırmak istiyorsunuz. Elbette ki, halkı sömüren kapitalistlerin, emperyalistlerin ve onların usakları faşistlerin eline o kadar sıcak gidemezsiniz, halkın eline gittiğiniz gibi.. Gazetiniz, bundandır ki, kimisinin korkulu rüyası, kimisinin rüyasında görüldüğü ama bu düzende erişemediği "ekmeğin" duyurucusudur.

Yurt dışında çift sömürülen işçilere de "Bozkurtların eylemleri" hakkında önemli bilgiler verdiğiniz. Zaten bu yazı, özellikle "Bozkurtların" azgınlığı ve sonunda Batı Berlin'de yurtsever bir öğretmenin canını aldığı Batı Almanya ile ilgiliydi.

Gazetenizi, üç gün sonra da olsa, her zaman izlediklerimizden, gerçeği yazarlarımızı artık tanıyorduk. Düzeni incelediklerinde, öyle "sağa da sola da" mantığıyla hareket etmiyorlar. Kaldı ki, böyle bir anlayışın artık "devrim-

ci ve gerçeği bir anlayış" olmadığı bilinmektedir. Çünkü saldıran faşistlerle, halkın bağış-sızlığı ve emek kavgası için mücadele eden devrimcilerin bir olduğunu iddia eden varsa onun "neci" olduğu hemen anlaşılır. Yani kesinlikle halktan yana olmadıkları...

Almanya'da sömürülen bizer, bir yandan emegimizi Alman kapitalistlerine satıyor, diğer yandan anamız, bacımız kardeşimizi arkamızda bırakıp, bunca ayrılık içinde, buralarda sürünmek zorunda kalıyoruz.

Mücadele, burada da faşistlerin ırkı, sovenist ve emek düşmanı yüzlerini açığa çıkarıyor. Çünkü faşistler Türkiye'de yeşil, Almanya'da kırmızı değillerdir. Ayrica Alman faşistleriyle "Bozkurtların" Türkiye'li işçilere karşı birleşmeleri, sizlere faşistlerin her yerde ve her yerin faşistleriyle işçilere ve onların emneğine karşı olmalarını anımsatmıyor mu?

Üç dört gün sonra Demokrat'ı elimize alıp okumamıza rağmen, her zamanki gerçeği haber ve yorum konumlarıyla güncelliğini koruyor Demokrat. Bu yüzden Demokrat'ın yurt dışında da büyük bir okuyucu kitlesi bulacağına inanıyorum.

Devrimci selamlar...

M.KARAGÖZ ALMANYA

DÜŞÜNCE ALANI

Ekonomik bunalım ve önlemler paketi (6)

Celal ÜNSAL (ASİSTAN)

İMF, TISK, TUSİAD ve Ticaret Odalarının görüşlerine temayüle uyan yeni KİT politikası sonucunda, bir yandan "katı, bütçe kısıtlaması" uygulamaları ile rantlar kaldırılırken, diğer yandan da KİT açıklarını kapatmada kullanılan Merkez Bankası kaynakları na sefer de özel sektör için kullanılabilecek hale gelecektir. Nitekim, Ticaret Sanayi ve Borsalar Birliği Başkanı M. Yazar, "Merkez Bankası kredilerinin dağılımında, özellikle son yıllardaki olumsuz ve denge-siz gelişmelerin hem bir sebebi hem de bir sonucu olarak, kredilerin büyük bir bölümünün devlet kesimine aktarılması, özel kesimin kredi imkânlarını çok daraltmıştır. Bu sorunun yanıtı, yakın gelecekte bütün çıplaklığı ile ortaya serilecektir. Zaten şimdiden bazı ipuçları belirlenmiştir. Bu ipuçlarına göre bay Matthofer'in sonuçlandırmak istediği planları şöyle sıralayabiliriz.

1. Türkiye'de geniş bir alanda Türk "hür teşebbüsü" ile birlikte petrol arama, çıkarma ve işletme imtiyazı elde etmek.

2. Türkiye'nin sahip olduğu diğer zenginliklerden daha geniş şekilde yararlanmak için kolaylıklar sağlamak.

3. Türkiye'de çok verimli sayılan ve bugüne kadar uluslararası yatırımlara açılmayan alanlarda yatırım imkânları elde etmek. (si gara, içki, gibi)

Bay Matthofer amacı-na kısa sürede varacaktır. Zenginliklerimizden "aşlan payı" koparacağına da, işbirlikçi burjuvazimize bonbon şekerini vermeyi ihmal etmeyecektir.

Önümüzdeki dönemde "katı bütçe kısıtlaması" anlayışı doğrultusunda KİT'lere ilişkin bir dizi önlemin gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Örneğin İSO Başkanı S.Çavuşoğlu bu noktayı şöyle belirtmektedir: "Bu arada KİT'ler piyasasının gereksinimi olan temel malları gereği kadar ve zamanında üretmez ve rasyonel işletmedik prensiplerine göre çalışmazlarsa, sürekli fiyat yükseler, KİT açıklarının kapatılması sistemi bu kuruluşların neden olduğu enflasyonist baskıyı sürdürecektir! Şimdilik KİT ürünlerine yapılan zamlar KİT'lerin verimsiz ve yüksek maliyetli çalışmaları konusunda somut bir önlem getirmemekle, yalnızca yüksek maliyetlerin karşısına bir yığın değiştirilmektedir".

Liberalizmin, "bırakınız yapınlar, bırakınız geçsinler" ilkesine uygun olarak, piyasa mekanizması ile kaynakların burjuva anlamda etkin ve rasyonel dağılımı sağlanmaya çalışılacaktır. Bu durumda bir yandan KİT'lerin faaliyeti yeniden düzenlenirken, öte yandan da faaliyet alanları daraltılmaktadır. Bu daraltma süreci ise, iki yönlü işleyecektir. Birincisi, KİT yatırımlarında yeni gelişmelerin süratlenmesi ve hatta özel sektöre devretme işlemi ile gerçekleştirilecektir.

İkincisi ise, belirli faaliyet alanlarına özel ve yabancı sermayenin girişini sağlayan yeni düzenlemeler veya aynı faaliyet alanında birbirlerine rakip olan KİT ve özel firmalar arasındaki fiyat rekabeti ile sağlanacaktır. Özel sektör ile rekabete yenik düşen "katı bütçe kısıtlaması" KİT'ler, iflas veya benzeri yöntemlerle piyasaya dışı bırakılacaktır. Fiyat mekanizması ve rekabetçi pi-

yasal çözümleri içinde, kaynakların etkin dağılımını sağlayan bu tür düzenlemeler de vardır. Böylece tekelci sermaye artık değere, piyasa mekanizması ile egemen olmak için, devlet müdahalesinin azaltılmasını istemektedir. Daha doğrusu devletin ekonomide dağıtık biçimdeki müdahalesini (en az indirmek ve bu en az) düzeyde de, tekelci sermayeye en fazla yarar getiren müdahaleyi istemektedir. İşte son ekonomik önlemler paketi de bu yönde atılmış bir adımdır.

İMF, DEVALÜASYON VE DEĞER AKTARIMI

Önlemler paketinin diğer önemli bir ögesi de dış ticaret ve döviz darboğazına ilişkin olarak getirilen yüksek oranlı devalüasyon ve yabancı sermayeye ilişkinidir. Daha önce de belirttiğimiz gibi devalüasyon önemli, son tahlilde dünya kapitalizmi ile bütünleşmenin koşullarını rasyonelle eden temel bir politika-dır. TL'nin yabancı para birimleri karşısında değerini düşüren devalüasyon işlemi sonucunda, bağımlı ülkelerin ihracat edilebilir ürünlerinin fiyatı görece olarak daha da ucuzlaşacaktır. İhracat edilen ürünler ise metropol ülkelerdeki iş gücünün yeniden üretimi için gerekli olan tüketim malları sepetini oluşturdugu için, iş gücünün değerini düşürerek nispi artı-değer sömürüsünü yükseltecektir. Devalüasyonun, IMF ve benzeri emperyalist kurumlar tarafından ısrarla önerilmesinin temel nedeni budur. Kredi vermek için devalüasyonun ön koşul olarak önerilmesinin asıl anlamı da budur. Devalüasyonun döviz darboğazında olan ülkelerin dış ticaret açığını kapatmak için işlev görmese, ikinci öneme sahiptir. Bu anlamda devalüasyon önlemlini, salt esneklik açısından tartışmak sorunla tekniğin balmaktır. IMF de bilmektedir ki, devalüasyon önlemleri ithalata muhtlak bağımlı ve ithalat talebinin sıfıra yakın esnekliği olan geri bürak-rılmış ülkelerde ithalat azalmaz. Aynı şekilde, fiyat esnekliği düşük olan mallar ihracat eden geri bürak-rılmış ülkelerin ihracatı da, devalüasyon sonucu fazla artmaz. Devalüasyon sonucu dış ticaret hadleri, gelişmiş kapitalist ülkeler lehine değişeceği için, bu mekanizma ile değeri aktarmı daha da yüksek boyutlara çıkacak ve emperyalist sistemdeki bunalımın yükü bağımlı ülkelerdeki emekçi sınıfların üstüne bindirilecektir. Nitekim bugüne kadar yapılan çeşitli yüksek oranlı devalüasyonlara rağmen ülkemizde döviz sorununu hafifletmeyip tersine daha da artarak kronikleşmesi, bu gerçeğin bir göstergesidir.

DEVALÜASYON VE SERMAYE İÇİ ÇELİŞKİLER

Devalüasyon ve gerçeği kuruy-gulamalarının ikinci bir amacı da, devletin bu alandaki müdahalesinin azaltılarak dış ticaretten doğan rantların ortadan kaldırılması veya daha doğru bir ifadeyle sanayi sermayesine aktarılmasıdır. Örneğin TUSİAD'a göre, "Döviz girişimini artırmak döviz gerçek değeri fiyatını ödemek ile sağlanabilecektir. Döviz gerçek değeri fiyatı ödenmediği sürece ihracat gelirini, işçi dövizi girişini artırmak mümkün olmayacağı gibi her hangi bir mali ithal et-mek Türkiye'de üretmekten daha cazip olmaya devam edecektir."

YARIN: TEKELCI SERMAYE, DEVLET VE EKONOMİNİN YÖNETİMİ

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

24 ŞUBAT

1965 M.E.B. TEKNİK OKULU

ÖĞRENCİLERİNİN

İSTEKLERİNİ KABUL ETTİ

Milli Eğitim Bakanlığı 27 gündür boykotta bulunan Tekniker Okulu öğrencilerinin isteklerini kabul ederek boykotu son vermeleri istedi.

1970 Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri düzenledikleri forumda ABD, Barış Gönüllüleri, Türkiye'yi terk edene kadar dersleri boykot kararı aldılar.

1974 Aydın'da Aydın Tekstil Fabrikası'nda çalışan ve Tekstil üyesi 1526 işçi greve başladı.

1974 Northern Electric Fabrikası'nda çalışan 1300 işçi, 20 arkadaşlarının işten atılması üzerine, direnişe geçti. Diren-iş 31 Mart'ta işveren tüm istekleri kabul etmesi üzerine sona erdi.

1977 ALI HAYDAR ALAYDIN

Akıam Ticaret Lisesi'ne saldıran faşistler A. Haydar Alaydın'ı öldürdüler.

1978 MUSTAFA DENİZ

Opera Akşam Tiyatırı Lisesi öğrencisi Mustafa Deniz, faşistler tarafından öldü-

Mustafa Deniz

rüldü. Kuzay'da düzenlenen bir gösteri ile olay protesto edildi.

1979 DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalar ile demokratik kuruluşların ortaklaşa düzenlediği "Faşist Baskı ve Cinayetleri Protesto", "Demokratik Hak ve Özgürlükleri Koruma" mitingi İzmir'de yapıldı. Mitinge 51 demokratik kuruluş katıldı.

Tekeller son önlemlerle «ekonomisinin kurtarıldığı»iddiasında

SERMA YE EMREDİYOR, HÜKÜMET UYGULUYOR

- TÜSİAD ve Odalar Birliği'nin istekleri doğrultusunda alınan önlemler bu kesimlerce sevinçle karşılandı. Tutarlı tedbirler olarak nitelendi
- Ocak ayının sonunda açılan ekonomik önlemler paketi ile sermayenin daha önceki talepleri arasında ilginç bir benzerlik var.

Aydın ÇİNELİ

Hükümetin kurulma sayı birlikte sermaye çevreleri yerine getirilmesini istedikleri taleplerini açıklamaya başladılar. Demirel sermayenin bu taleplerini aynen uygulamakla hiç kusura umuyordu. Ocak ayının sonunda açılan ekonomik önlemler paketi ile sermayenin daha önceki talepleri arasında ilginç bir benzerlik bulunuyor. Bir karşılaştırmaya yapmak için tekeli sermayenin için tekeli sermayenin örgütü TÜSİAD'ın "1980 Yılına Giren Türkiye Ekonomisi Raporu" ile Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar'ın söylediklerine bakalım yeterli. Sermayenin belli başlı konularındaki talepleri ve hükümetin aldığı önlemler şunlar:

—Odalarda Birliği: "Kıtlar piyasası kurallarıyla uygun çalıştırılarak ekonomiyi yüklediği 100 milyar liralık zarar önlenmelidir".

—TÜSİAD: "Kıtlar finansman açıklarının azaltılması bir yana hiç olmazsa düzeltilmesi sağlanmalıdır".

—Hükümet: "Kıtların zararları bundan böyle hazineden karşılanmayacak ve kıtların ürünlerini fiyatları piyasaya kurallarıyla göre serbestçe belirlenecek. Bunun için kıtların ürünlerine yüksek oranda zam yapılmalı".

—Odalarda Birliği: "İhracat gelirlerimizin artması, Türk parasının serbest piyasadaki satın alma gücüne paralel olarak gerçekçi kur değişikliklerinin zamanında yapılmasına bağlıdır".

—TÜSİAD: "Türk parası gerçek değeri ne ise oraya oturtulmalıdır".

—Hükümet: "%50'ye varan devalüasyon yapıldı. Bundan böyle Türk lirasının değerinin para piyasalarında olaşık değerlere göre ayarlanacağı açıklanmıştır".

—Odalarda Birliği: "Dışa çıkış kaynakları birlikte yabancı sermaye ve teknolojinin azami ölçüde yararlanılmalıdır".

—Hükümet: Son ekonomik önlemlerle yabancı sermaye için yeni teşvikler sağlandı. Yabancı sermaye ile ilgili uygulamalar yerli ve yabancı tekellerin has adamı Turgut Özal başkanlığında Yabancı Sermaye Dairesi toplandı. Petrol arama ve üretim faaliyetlerinde yabancı sermayeye geniş olanaklar sağlandı.

—Odalarda Birliği: "Dışa çıkış açılımı konusunu süratle halletmek zorundayız".

—TÜSİAD: "Türk ekonomisinin kurtuluşu dışa açılmaktır. Dışa açılmada ilk hedef ihracatı arttırmaktır. İhracat ise ancak kârlı olursa artar. —Hükümet: Özellikle sermaye ürünleri ihracatını teşvik edici önlemler uygulamaya konuldu. Devalüasyon yapıldı. İhracatçıların elde ettikleri dövizin tümünü yurt dışında tutma olanağı sağlandı. İhracat sigortası na işlerlik kazandırıldı ve ihracat kredilerinden yüksek faiz ladesi, damga

resmi ve harç muhafiyesi sağlandı. —Odalarda Birliği: "Temel maddelerin fiyat kontrollerinin merkezi ve iller seviyesinde yürütülmesine mutlaka son verilmelidir". —Hükümet: Temel mal ve hizmet tanımı içine giren ürünlerin sayısını azaltıldı ve bu ürünlerin sübvansiyonundan vazgeçildi. Fiyat kontrol ve koordinasyon komitesi kaldırıldı. Herkes fiyatlarını istediği gibi belirleyecek.

TÜSİAD ve Odalar Birliği'nin taleplerine uygun olarak alınan son ekonomik önlemler sermaye tarafından sevinçle karşılanmış ve "iş tırakarı" gerçekleştirerek tutarlı tedbirler olarak nitelendirilmiştir. Sermaye çevreleri ve hükümet son önlemlerle "ekonomisinin kurtarıldığını" söylemektedir. Gerçekten de bu önlemler hükümet, sermayeyi ekonomik bunalımdan kurtarmaya girişmiştir. Fakat bunu, ekonomik

bunalımın yükünü emekçilere yukarak ve onları daha da yoksullaştırarak gerçekleştirmektedir. Emekçi halk son zamanlara iyice bunalıma ve şaşkınlık içindeyken TÜSİAD Başkanı Ali Koçman, Demirel hükümetine duydukları memnuniyeti şöyle ifade etmektedir, "İşte son önlem paketiyle kendi görüşünde özel sektörle ilgili olumlu kararları, ilk kez, Demirel hükümeti almıştır."

Yazar: "Yabancı sermaye işletme yönetimlerinde söz sahibi olmak ister"

MERSİN(THA)

Türkiye Odalar Birliği toplantısı Mersin'de yapıldı. 70 Oda ve Borsa temsilcisi ile Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in katıldığı toplantıda, Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar bir konuşma yaparak enflasyon ile işsizliğin üretimi ve yatırım artışı ile yenilebileceğini belirtti. Yazar üretimi artırmak açısından işçi dövizlerinin hayati bir öneme sahip olduğunu, yabancı sermayeyi teşvik tedbirlerinin ileri bir adım olduğunu kaydetti, ancak yabancı sermayenin iştirak ettiği işletmenin verimli çalışmasından emin olmak için "yönetimde söz sahibi olmak isteyişine" dikkati çekti. Yazar, üretimin artırılması açısından sanayicinin ihtiyaçları hakkında ise şunları söyledi: "Sanayi reeskont kredilerine ağırlık verilmeli, ve iktisadi Devlet Teşekkülleri açışız çalışmak zorunda olduklarına göre, para hacmi artırılmaksızın, krediler üretici alanlara kaydırılarak tehlimin bu defa da iç para yokuşundan tehlikeye düşmesi önlenmelidir".

Daha sonra konuşan Maliye Bakanı İsmet Sezgin "Ekonomik önlemler başarılı olmazsa yarıyetçi demokratik düzen içinde yeni yollar bulmak güçleşecektir" dedi.

Maliye Bakanı'nca emekçilere bir «lütuf» olarak açıklanan

Yeni bir aldatmaca: vergi düzenlemeleri

Mehmet GENÇ

Vergilerdeki yeni düzenlemeler, Maliye Bakanı tarafından emekçilere sunulan bir "lütuf" olarak açıklandı. Vergilerdeki yeni düzenlemeler, Maliye Bakanı tarafından emekçilere sunulan bir "lütuf" olarak açıklandı. Vergilerdeki yeni düzenlemeler, Maliye Bakanı tarafından emekçilere sunulan bir "lütuf" olarak açıklandı.

Yeni düzenleme ile 10 milyon üstünde gelir için yüzde 65 vergi ödenecik. Sermaye sınıfının gelirinden ödediği verginin yüzde 5 artması, fazlaca bir anlam taşımıyor. Çünkü getirilen diğer değişikliklerle, alınan vergiler kat kat geri verilmekte ve sermaye kesimlerinin daha az vergilendirilmeleri için yeni olanaklar sağlanmaktadır.

İsarıya göre egemen sınıflar gelirlerinin yüzde

8'ini masraf olarak vergiden düşebileceklerdir. Emekçilerde yüzde 75.600 lira olarak uygulanan vergi indirimi, halkın sırtından milyonlarca kazanarak, gelirleriyle artan oranda ve enflasyonla değerini yitirecek bir biçimde uygulanacaktır.

Egemen sınıfların yararına olan bir diğer değişiklik ise de şirketlere yıllık gelirlerinin yüzde 20'sini bir yatırım fonuna biriktirme olanağı sağlanıyor. Fonu biriken kârlar 3 yıl içinde yatırımda ya da devlet veya bankaların tahvillemeleri kullanılarak vergiden muaf tutulacak. Ayrıca yurt dışına elde edilen kazançların ihracat gelirlerinin vergiden muaf tutulması sağlanıyor.

Son yıllarda küçük tüccar ve sanayicilerin elinde karaborsacılık ve kaçakçılık yoluyla önemli servetler biriktirmiş. Tasarıyla bu servetler meşrulaştırılmak istenmektedir. Bu kişiler, daha önce verdikleri servet beyannamelerini yeniden düzenleyebileceklerdir. Halkın sırtından bu servetleri sağlayan eski ve yeni servetleri arasındaki fark üzerinden, yüzde 15 vergi ödeyerek bu servetlerin kaynağını araştırılmasından kurtulmaktadırlar.

Kaldı ki, Maliye Bakanlığı'nın TV konuşmasında Katma Değer Vergisi'nin 61 milyar liralık ek vergi beklediği belirtilmiştir. Katma Değer Vergisi ilk Fransa'da uygulandı ve sonra Almanya ile birlikte AET'nin ortak vergi modeli olmuştur. Bu vergi ile her türlü alışveriş yapılırken, yurttaşlardan vergi alınacaktır. Gider vergisi ile alınan ve yoksul halka yansıtılan dolaylı vergi bu yolla arttırılacaktır.

Görülüyor ki, vergi düzenlemeleri ile egemen sınıfların, kârlarına kat katmal ve bunu devletin halktan topladığı vergilere el koyarak gerçekleştirmeleri sağlanmaktadır. Emekçi sınıflar açısından fazla bir değişiklik yoktur. Amaç, emekçilerin vergi yükünü biraz hafifletildiği görüntüsü yaratarak gün geçtikçe yükselen toplumsal muhalefetin susturulmasıdır.

ODTÜ'DE SON ÖNLEMLER PAKETİ VE TÜRKİYE EKONOMİSİNİN GELECEĞİ TARTIŞILDI

EKONOMİ

Akat: işsizlik sigortası ağır sanayiden daha çok gerekli

●PANEL'İN AÇIŞ KONUSMASINDA BUNALIMIN ÇARPIK KAPITALİZTLEŞME SÜRECİNDEN KAYNAKLANDIĞI, YÜKÜN İŞE EMEKÇİ HALKIN ÜZERİNE YÜKLENMEYE ÇALIŞILDIĞI BELİRTİLDİ.

ANKARA(DEMOKRAT)

ODTÜ Ekonomi Bölümü Öğrenci Temsilciliği'nin düzenlediği "son önlemler ve Türkiye ekonomisinin geleceği" adlı panel ODTÜ Mimarlık anfişinde yapıldı. Panel'e konuşmacı olarak İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden Asaf Savaş Akat, SBF Öğretim üyelerinden Korkut Boratav gazeteci-yazar Arslan Başer Kafaoglu, ODTÜ ekonomi bölümü öğretim üyelerinden Kutlay Ebrir, ve Oktay Türel, Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi Öğretim üyelerinden de Ergun Türkcan katıldılar. Ekonomi bölümü öğrenci temsilcilerinin yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımın çarpık kapitalizme sürecinden kaynaklandığı, sorunun bir sistem sorunu olduğu halde içinde bulunan bunalımın yükünün emekçi halkın üzerine yüklenmeye çalışıldığı belirtildi.

İlk olarak sözü alan Asaf Savaş Akat, ekonomik önlemlerin yeni bir olay olmadığını, 1978'lerde alınan önlemlere benzediğini belirtti. Akat konuşmasına devam ederek, kapitalizmin kendi rasyonelliği içinde yapıyı yeniden biçimlendirmesinin kaçınılmaz olduğunu savundu. "Bizim sosyalistler olarak devlet elden gidiyor, diye bir sorunu mu olmamalı, kimin devleti kimin elinden gidiyor" diyeen Akat, "Türkiye'ye ağır sanayi lazım ama işsizlik sigortası daha da lazım" dedi.

SBF Öğretim üyelerinden Korkut Boratav ise, "Bir devlet adamı karşımıza çıkıp başka çare yoktur derken, bizim görevimiz bu başka çareleri aramak olmalıdır diye sözlerine başladı.

Asıl sorunun işçi ve köylü tüm ücretli sınıflar aleyhine bir gelir dağılımının oluşması olduğunu söyleyen Boratav, "nasıl olsa bu politik yapı içinde, hiç bir şey yapılamaz türünde teslimiyetçi bir anlayışa kapılmamamız, çeşitli öneriler geliştirerek hükümetin zorlanmasını gerektiririni belirtti.

Türkiye'de devletin devreden çıktığı konusundaki sözlerle de, acaba devlet daha önce devrede miydi? sorusunu soran ODTÜ Ekonomi Bölümü öğretim üyesi Kutlay Ebrir, yeni politikanın emekçi kitleler için çok fazla bir değişiklik getirmeyeceğini iddia etti.

Gazeteci, yazar Arslan Başer Kafaoglu ise, tartışmaların sürekli alınan kararların uygulanacağı, para arzının gelir dağılımının aynen kalacağı, batının bize bol bol kredi vereceği varsayımı ile sürdürüldüğünü, aslında durumun böyle gerçekleşmeyeceğini ve hükümetin yine para basmak zorunda kalacağını söyledi.

Kafaoglu, sözlerini şöyle tamamladı: "Kapitalizm Türkiye'yi idare edemez duruma gelmiştir, ama sorunu buraya biz getirmedik, bu yüzden de biz çözmek durumunda değiliz".

ODTÜ ekonomi bölümü öğretim üyelerinden Oktay Türel ise, içinde yaşanan bunalımın nedeninin, "üretim yapısını değiştirmekten" kaynaklandığını, iddia etti.

Uygulanmak istenen model ile Güneydoğu Asya ülkelerinde uygulanan modeller arasında benzerlik bulunduğunu ileri sürerek AITIA öğretimi Ebrir, "Türkiye'de temel varsayım disiplini düşük ücretli çalışmaya razı bir işçi sınıfının bulunmasıdır." dedi.

YAKLAŞIM

Tekel'den tekellere...

Yılmaz DOĞAN

Demirel Hükümeti, tekeli sermayenin isteklerini yerine getirmeye devam ediyor. Öyle ki, bu gidişle, devletleştirilmiş madenleri Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen, maddenci kapitalistlere yeniden devrederse hiç şaşmamak gerekcek. Ve işte Hükümetin son numarası: Artık "hür teşebbüsümüz" de sigara üretebilecek.

Bu konuda çıkartılan kararnamenin gerekçesi de hazır: Tekel Genel Müdürlüğü'nün sigara fabrikaları yurtiçi talebi karşılayamıyor, son üç yıldır artan miktarlarda, Tekel, dış ülkelere "fason imalat" yaptırıyor. "Özel teşebbüsümüz bu işe talip olduğuna göre ne âlemi var ekleme sigara yaptırmanın!"

Yugoslavya ve Bulgaristan'a fason imalat yaptırıldığını bütün kamuoyu biliyor. Tekelci sermaye ve siyasi sözcüler, "Elailem yapacağımıza bu memleketin çocukları yaparsa daha iyi değil mi?" diye ortaya çıktıklarında da, sorunun gerçek kaynağı konusunda yeterli bilgisi olmayanlar bu sözleri onaylamak durumunda kalmıyorlar.

Doğru, Türkiye 1976'da üretiminin 1/6'sı (5000 ton), 1977'de 1/5'i (6000 ton) ve 1978'de 2/3'ü (22.000 ton) oranında fason imalat yaptırmıştı. Neden?

—Üretim talebi karşılayamıyor da ondan. —Bu cevap mı şimdiki?.. Asıl sorulması gereken soru, üretimin neden yeterli düzeyde olmadığıdır.

Tekel, 7 mamul tütün ve sigara fabrikasında yılda 50-55 bin ton sigara üretmektedir. Enerji sıkıntısı ve döviz yokuşu nedeniyle, malzeme ve yedek parça getirememesi gibi darboğazlardan etkilenmesine rağmen Tekel'in pek atl kapasite çalıştığı da söylenemez. Ne var ki, Türkiye'nin sigara talebini karşılamak için sigara fabrikaları açmak gereklidir. Tekel de bunun bilincinde olarak 2'si 1981'de, 2'si 1982'de, 5'i de 1983'de üretime geçecek şekilde, Tokat, Samsun, Akhisar, Diyarbakır, Bitlis, İzmir, Erzurum, Tunceli, Akcaabat ve Palu'da sigara fabrikaları yatırımına girişmiştir. Bu fabrikaların üretime geçmesiyle birlikte varılan kapasiteye 40 bin ton/yıl bir kapasite daha eklenecektir. Gelin görün ki, kazanı yağıyla değil...

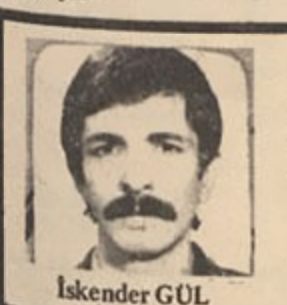
Tekel, sözünün sigara fabrikalarının yapımını tamamlayabilmek için hem iç hem de dış kaynak sıkıntısı çekiyor, daha doğrusu, Tekel'e sıkıntı çektiler.

Bir kere, Tekel'in yıllık satış haslatının % 50 kadarına Hazine el koyuyor. Zaten yıllardır sigara, içki üretiminde devlet tekeli konulmasının en büyük nedeni Hazineye gelir sağlamak. Sigara üretiminin özel tekelce yapılımasına izin verilmesi de, Hazineye gidebilecek gelirlerin özel tekelce girmesi anlamına geliyor. İşte Tekel'in iç kaynak sıkıntısı çekmesinin en büyük nedenlerinden biri bu.

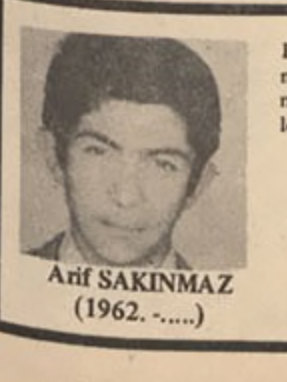
Bir diğeri ise, Tekel'in döner sermayesinin % 45'inin henüz ödenmemiş olması. Nominal döner sermayesi 14 milyar lira olan Tekel'e, bugüne kadar bu sermayenin, ancak 7.7 milyar lirası ödenmiş durumdadır. Östelik Tekel bu kut kaynak varlığına rağmen bir de tütün destektele almalarında, Merkez Bankası kredilerinin yetmemesi nedeniyle kendi kaynaklarını kullanmak zorunda kalmaktadır. İç kaynak olanakları böylesine daraltılan Tekel, elbette ki tasarladığı yatırımları gerçekleştiremeyecektir.

Tekelci sermayeye, tüccarlara bankörce döviz tahsisleri yapılır, bu konuda her gün yeni teşvik kararları alınırken yılda en az 5 milyon marklık dış satım yapmasına rağmen, yatırımlar için gereksindiği döviz bu kuruluşa verilmemektedir. Öyle ki, Tekel son iki yılda makina yatırımlarının ancak % 5'ini gerçekleştirebilmiştir. İşte, bir yandan iç bir yandan da dış kaynak yokuşuyla karşı karşıya bırakılan Tekel'in sigara üretmediği gerekçesiyle, Koç ve Sabancı başta olmak üzere emperyalizmle işbirliği içinde sigara fabrikası kuracak olanlara, yeni bir sömürü sofrası açılmıştır.

Sonuçta ne olacak?... Ne olacağı kibritin akibetine bakarak anlayabiliriz. Bir zamanlar kibrit üretimi de devlet tekelindeydi ve içinde 50 çöp olan bir kut kibrit 10 kuruş idi. Daha sonraları Koç da başladı kibrit üretimine. Ve o zamandan bu yana kibrit kutu kibriti fiyatı 2 liraya çıkarken çöp adedi de 25-30'a düştü, Tekel'de kibrit üretiminden vazgeçti. Sigaranın da akibeti öyle görünüyor.

İskender GÜL

Anif SAKINMAZ (1962-...)

Çölte direnişi sürerken bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi yolunda 15 Şubat akşamı Toros'ta faşist katillerce katledildi. Anısı yaşatılacak.

YURTSEVER DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER

Demokrat: 677

Faşist diktatörlüğe karşı mücadelede, 10.2.1980 günü faşistler tarafından katledildi. Anısını yaşatacağız.

CEYHAN'DAN YURTSEVER DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

İL AN BAKIRKÖY İŞ MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNDEN

1978/369

Davacı S.Sigortalı Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından, Davatlar Yücel Aygün ve Mağ Sigorta A.Ş.İ aleyhine ikame olunan Trafik kazası sebebiyle rucuan tahsil davasının yapılan mahkemesi şurasında: Sigortalı Nedim Oral'ın 27.10.1976 tarihinde geçirdiği Trafik kazası sonunda % 100 oranında Davalı Söfor Yücel Aygün'ün Kusurlu bulunduğundan, kuruma sigortalıya yapılan 12.061.35 zararın sarf ve ödeme tarihlerinden itibaren % 5 kanuni faiz ve 1206.10 lira vekalet ücreti ile birlikte Yücel Aygün ile diğer davalı Mağ Sigorta A.Ş.'nden Sigorta davacı kuruma verilmesi, keza 3973.00 lira muhaleme masraflarının da davalılardan alınarak davacı kuruma verilmesi, bakiye 249.00 lira ilam harcının da davalılardan tahsil ile hazineye irad kaydına Yargıtay yokuşu açık olmak üzere 19.12.1979 tarihinde verilen karar Davacının yüzüne karşı davalıların gaybında alenen ve usulen tehmil edilmiştir.

Bakırköy, Sefaköy, Yeşilova Mah. Barbaros Cad. 19 Noda ikamet ettiği bildirilen Davalı Yücel Aygün'ün adresi meçhul olduğundan kararın ilanen tebliğine mahkemede karar verilmiş olduğundan iş bu karar tebliğ makamına kalmak üzere ilan olunur. 11.1.1980, katip

Hakim: 10936

(Basin - 1345) - 686

İL AN BEYOĞLU 1. SULH HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

980/8 Tereke

İstanbul Karaköy Ömer Abet Han 4.1 No 6'daki yazınanede avukatlık yapmakta iken, Malatya Merkez İlçesi Balıyazı Cilt 3/4, Sayfa, 87, kutuk 249'da nüfusa kayıtlı İstanbul Barosu 4997 Sicil Sayılı avukatlarından Av.Halil Ük'ün 6.12.1979 tarihinde vefat etmiş olup M.K.Hükümlerine göre terakesinin döfterinin tanzimine karar verilmiş olmaktadır:

Yukarıda açık hüviyetli yazılı ölenin kefaletten dolayı alacaklı olanlar da dahil olduğu halde bütün alacaklıların ve borçluların ilandan itibaren 1 aylık süre içinde alacak ve borçlarını evrak ve belgeleri ile birlikte mahkememize müracaatları ile mahkeme kalemine kaydedilmeleri, alacaklıların zamanında yazdırmayan alacaklıların mirasçıları ne şahsen ve ne de terakeye iktafetken takip edemeyecekleri, vercekleri evrak ve belgeleri karşısında mahkuz isteyebilecekleri, ayrıca ölenin mirası hakkında bilgisi olanların da hakimliğimize müracaatları ilan ve tebliğ olunur.

19.2.1980

(Basin - 1382) - 688

KARADENİZ'İN KİYİCİĞİNDAN

Alıntılardan kalıntılar

Rifat ILGAZ

Ağırbaşlı bir gazetenin spor sayfasından bir alıntı:

"Spor arşivleri, bugüne dek bir kulübün üç takımı ile Avrupa kupalarında finale kaldığını yazmıyor... Çünkü yok, böyle bir başarı... Hiçbir kulüp böylesine bir başarıya ulaşmamış. Ama bizde Eczacıbaşı bu görkemli sonuca ulaşmış."

Alanlardan sesler:
"Ecza-cı! Ecza-cı! Ecza-cı!"
"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"
"Yaş Serdar! Ze-ki! Ze-ki! Ser-dar! Ser-dar! A-ta! A-ta!"

"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"
"Yaş İlyev! Sesezinov, sen de yaş!"
"Voleybol'daki başarımı sırrı ise Bulgar antrenör Şopov ve teknik Direktör Cengiz Gölü'ye bağlı..."

"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"

Bizim Demokrat'tan da bir alıntı:

"Biz, Bursa'ya bağlı Yenişehir'in domates üreticileri olarak sorunlarımızı dile getirmek istiyoruz. Dosan Konserve fabrikası özelsktöre ait bir fabrikadır. Sahibi Eczacıbaşı..."

Daha ilk kurulduğu günden beri sömürü ve haksızlığı amaç edinmiş olan fabrika, üreticinin elindeki ürünleri yok pahasına almaktadır...

"Ecza-cı! Ecza-cı! Ecza-cı!"

"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"

"İşte Eczacıbaşı'nın bu başarısı öncelikle yabancı çalıştırıcılara bağlıdır..."

"Bu arada Vinyex'in Avrupa Kupa Galipleri maçında Eczacıbaşı'nın Avrupa yapısı filesi kullanıldı. Kurallara uymayan yerli filelerin, İtalyan hakem ikilisince herhangi bir sorun çıkarılmaması için Eczacıbaşı kulübü, Avrupa yapısı olan üç filesinden birini vererek..."

"Binbir emekle ürettiğimiz ürünlerin karşılığını alamadığımız gibi, fabrikaya teslim ederken de birçok sorunlarla karşılaşırız. Fabrika örneğinde günlerce bekleyen ürünlerimiz, bozularak sağlığa zararlı oluyor, ürünlerimizden bir de fire düşüyor..."

"Tür-ki-ye!"

"Ya alt yapı! Onu da çözmüş Eczacıbaşı, salon, günlük yeterli idman, ekonomik güvence, malmeme hepsi tamam!"

"Domateslerden akan sular römork tahtalarını ve lastiklerini çürütüyor. Bütün bunların yanı sıra, daha geçen yıldan alacağımız paraları bile alamadık..."

"Ser-dar! Ser-dar!"

"A-ta! A-ta! A-ta!"

"Tüm bunlar sağlanınca zaten sorun kalmıyor ortada ve her yol başarıya gidiyor!"

"Yaş İlyev!"

"Sesezinov sen de yaş!"

"Türk sporunda genelindeki başarısızlıkları çözmek isteyenler, Eczacıbaşı'nın gittiği yoldan gitsinler yeter!"

Fabrikaya daha ayak bile basmamış olan Eczacıbaşı ve hissedarları (Nasıl ayak basın, Şakir Eczacıbaşı Amerika'da IMF'nin sergi salonlarında Türkiye'de çekilmiş renkli sefalet resimleri sergiliyor.) Milyonlarca kâr edip kendilerine yeni yeni alanlar açarak bizim ücretlerimize el koyup kârlarınakâr katmaktadır.

"Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası üçüncü tur maçında Eczacıbaşı, Yugoslav şampiyonu Modriç'a'yı 3-0 yendi!"

Rövanş için büyük avantaj elde eden Lacivert-Beyaz'lılar, turu garantileyin Ankara'da yapılacak finallere katılmaya hak kazanacak."

"Yaş! Ecza-cı! Yaş! Ecza-cı!"

Bİ tmedil!

"Dosan'da çalışan işçilerin de ücretleri çok düşüktür. Onlar da bu sömürü ve talandan nasibini alıyorlar. Fabrikadan işçileri istedikleri zaman atabiliyorlar."

"Do-san! Do-san! Do-san!"

"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"

"Gözler önünde sergilenen tüm bu haksızlıklar karşısında biz domates üreticileri, haklarımızı alana kadar Dosan için domates ekmemeye karar verdik. Anlaşmaya gelen müdürlere de kararımızı bildirdik."

Sevgili domates üreticileri, siz haklarınızı alırsanız bu şampiyonluklar nasıl elde edilir? Finaler için Ankara yolları nasıl açılır. Voleybol, basketbol alanlarında paralı takımlar, Avrupa'dan bu paralı kulüplerce getirilen kurallara uygun fileleri gerip maçlar yaparken bizler "Tür-ki-ye!" diye bademciklerimizi şişirip onları nasıl alkışlayabiliriz.

"Sözü uzatmaya gerek yok! Müessese takımlarının, sporcularına verdiği olanaklar, devletin verdiği olanaklardan çok çok fazla."

Evet, sayın spor yazarı! Tüm Devlet takımları yattı! Şimdi sıra müessese ve özel sektör takımlarında! Ve Avrupa yapısı nizamı filelerde, döviz karşılığı getirilmiş antrenörlerle, böyle zamanlarda nereden geldiği söz konusu olmayan gahalı oyuncu kadar. Daha çok da bu kulüplere gelir sağlayan emekçilerle, domates üreticilerinde:

"Tür-ki-ye! Tür-ki-ye!"

İşkence gören öğretmen Osman Baran Can

"FALAKAYA YATIRDIKLARINDA HEM VURUYOR, HEM DE CEREYAN VERİYORLARDI"

● "Daha sonra kabloyu cinsel organıma bağlamamı söylediler, cinsel organıma kulağıma cereyan verdiler"

● "Beni ırzıma geçmekle tehdit etti, konuşmadığım takdirde arkama cop sokacağını söylüyordu"

GİRESUN (DEMOKRAT) Giresun'da polis otosunun silahla taranması olayıyla ilgili olduğu iddiasıyla bir öğretmen güvenlik görevlilerince gözaltına alındı.

Osman Baran Can gözaltında tutulduğu süre içinde kendisine sürekli işkence yapıldığını öne sürerek gözaltı günlerini şöyle anlattı:

"10.2.1980 pazar gecesi saat 02.00 sıralarında evim polislerce basıldı. Her taraf dağıtılarak didik didik arandı. Daha sonra Emniyet Müdürlüğüne götürüldüm. 5 Aralık gecesi polis otosunun taranması ve bir polisin ölmesinin benim tarafımdan planlandığını, bu işi yapanların yerlerini benim bilebileceğimi ileri sürülerek bu suçu kabul etmem söylendi. Cumartesi sabahı yakalayıp getirdikleri bir lise öğrencisine işkence sonucu, bu işi benim yaptığımı ileri sürerek, öğrenci ile beni yüzleştirdiler. Öğrenci bembeyaz bir yüze ve bir robot davranışı içinde bana senaryoyu tekrarladı. Ben kesin olarak bunu reddettim. Hemen falakaya yatırarak bir saat dövüldü. Daha sonra koridora su dökerler, polisleri sırtımda koşturdular. Bu arada devamlı olarak bu işi benim planladığımı ve bazı aranan şahısların yerini soruyorlardı. Ben devamlı bilmiyorum, habirim yok diyordum. Önce iki elimin baş parmaklarına kablo takarak cereyan verdiler. Daha sonra kulağım mememe ve ayak parmaklarına cereyan verdiler. Birkac kez nefesim kesilir gibi oldu. Sabah ırşken işkenceyi bıraktılar ve beni bir odanın kaloriferine kelepçeleyip ertesi günün akşamına kadar ayakta tuttular. Ertesi akşam saat 9.30 da bu sefer işkence ekibi işkenceye başladılar. Elime ve ayaklarıma devamlı vurdular. Falakaya yatırdıklarında hem vuruyor, hem de cereyan veriyorlardı. Bu arada hep ağza alınamayacak küfürleri söylüyorlardı. 15 gün burada kalacağımı, bütümlü gibi öteceğimi, mutlaka konuşturacaklarını, dirnenimin faydasız olduğunu, kendilerinin zaten her şeyi bildiklerini, benim de kabul etmemle birlikte soruşturmanın tamamlanacağını ileri sürüyorlardı. Polisler; 'bizden bir gitti, sözden boş gidecek' diyerek kafama, gözüme cop, tekme, yumruk vuruyorlardı. Kendilerinin istediği ifadeyi veremeyeceğimi anlayınca ölüm olayı yazıp yazarak, benim kendimi pencereden attığımı ve öldüğümü yazıp altımı imzaladılar. Bana da bir vasiyetname yazdılar. 'İşte zabıt. Konuşmazsan seni atarız. Nasıl olsa bu zaftı da tuttuk' dediler. Tekrar falakaya yatırdılar. Bir taraftan da iz kalmaması diye tabanımı oğuşturuyorlardı. Daha sonra kabloyu cinsel organıma bağlamamı söylediler. Cinsel organıma, kulağıma cereyan verdiler. Kendimi kaybettim ve betona, yere çarptım. Sürekli beni hadım edeceklerini söylüyorlardı. Onların istediği ifadeyi veremeyince, bu sefer bana yalvararak hiç değilse arananlardan birinin yerini söyleyemi, eziyet çekme ve kurtulmamı ve henüz evime dönmemi söylüyorlardı. Bundan da sonuç alamayınca işkenceyi bıraktılar ve yarın devam edeceğini söylediler. Cereyan verirken, kalp ritimizini sürdürüyorlardı. Bu şekilde devam ettiler."

Ertesi günü bana çay ve çorba söyleyip gönlümü almayı çalıştılar. İşkence yapmaya mecbur olduklarını, bunu istemeyerek yaptıklarını söylediler. 3. akşam bir polis (Aşırı derecede sarhoştur) işkenceye devam etti. Beni ırzıma geçmekle tehdit etti. Konuşmadığım takdirde arkama cop sokacağını söylüyorlardı. Ben direndim, yere yatırdılar. Pantolonumu soyarak copla zorladılar. Daha sonra ne sebeptense vazgeçtiler. Tekrar elimi, ayağıma, sırtıma copla salıverdiler. Bir yandan da sürekli alay ediyorlardı. Çarşamba akşamı her nedense beni hiç dövmesinler. Herhalde izlerin geçmesini beklediler. Perşembe günü saat 2'de doktora götürüldü. Ayağımda, ellerimde, yüzümde ve kollarımda izler vardı. Doktor, "bunlar üç günün geçmesiyle kaybolur" deyip üç gün rapor verdi. Daha sonra Adliyede savcı ve sorgu hakimine olayları olduğu gibi anlattım. Evet böyle diyor Osman Hoca..."

Gaziantep Eğitim Enstitüsü 3 mart'ta açılacak

ADANA (DEMOKRAT) Gaziantep Eğitim Enstitüsü devrimci öğrencileri adına yapılan yazılı bir açıklamada, uzun süreden beri kapalı bulunan Enstitünün 3 martta yeniden eğitime başlayacağını belirttikçe, tüm öğrencilerin o gün okula gelmelerini istendi.

Öğrenciler adına yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Eski MC hükümetleri döneminde faşist işgal altında tutulan okulumuz

Giresun'da polis otosunun silahla taranması olayıyla ilgili olduğu iddiasıyla bir öğretmen güvenlik görevlilerince gözaltına alındı. Osman Baran Can gözaltında tutulduğu süre içinde kendisine sürekli işkence yapıldığını öne sürerek gözaltı günlerini şöyle anlattı:

"10.2.1980 pazar gecesi saat 02.00 sıralarında evim polislerce basıldı. Her taraf dağıtılarak didik didik arandı. Daha sonra Emniyet Müdürlüğüne götürüldüm. 5 Aralık gecesi polis otosunun taranması ve bir polisin ölmesinin benim tarafımdan planlandığını, bu işi yapanların yerlerini benim bilebileceğimi ileri sürülerek bu suçu kabul etmem söylendi. Cumartesi sabahı yakalayıp getirdikleri bir lise öğrencisine işkence sonucu, bu işi benim yaptığımı ileri sürerek, öğrenci ile beni yüzleştirdiler. Öğrenci bembeyaz bir yüze ve bir robot davranışı içinde bana senaryoyu tekrarladı. Ben kesin olarak bunu reddettim. Hemen falakaya yatırarak bir saat dövüldü. Daha sonra koridora su dökerler, polisleri sırtımda koşturdular. Bu arada devamlı olarak bu işi benim planladığımı ve bazı aranan şahısların yerini soruyorlardı. Ben devamlı bilmiyorum, habirim yok diyordum. Önce iki elimin baş parmaklarına kablo takarak cereyan verdiler. Daha sonra kulağım mememe ve ayak parmaklarına cereyan verdiler. Birkac kez nefesim kesilir gibi oldu. Sabah ırşken işkenceyi bıraktılar ve beni bir odanın kaloriferine kelepçeleyip ertesi günün akşamına kadar ayakta tuttular. Ertesi akşam saat 9.30 da bu sefer işkence ekibi işkenceye başladılar. Elime ve ayaklarıma devamlı vurdular. Falakaya yatırdıklarında hem vuruyor, hem de cereyan veriyorlardı. Bu arada hep ağza alınamayacak küfürleri söylüyorlardı. 15 gün burada kalacağımı, bütümlü gibi öteceğimi, mutlaka konuşturacaklarını, dirnenimin faydasız olduğunu, kendilerinin zaten her şeyi bildiklerini, benim de kabul etmemle birlikte soruşturmanın tamamlanacağını ileri sürüyorlardı. Polisler; 'bizden bir gitti, sözden boş gidecek' diyerek kafama, gözüme cop, tekme, yumruk vuruyorlardı. Kendilerinin istediği ifadeyi veremeyeceğimi anlayınca ölüm olayı yazıp yazarak, benim kendimi pencereden attığımı ve öldüğümü yazıp altımı imzaladılar. Bana da bir vasiyetname yazdılar. 'İşte zabıt. Konuşmazsan seni atarız. Nasıl olsa bu zaftı da tuttuk' dediler. Tekrar falakaya yatırdılar. Bir taraftan da iz kalmaması diye tabanımı oğuşturuyorlardı. Daha sonra kabloyu cinsel organıma bağlamamı söylediler. Cinsel organıma, kulağıma cereyan verdiler. Kendimi kaybettim ve betona, yere çarptım. Sürekli beni hadım edeceklerini söylüyorlardı. Onların istediği ifadeyi veremeyince, bu sefer bana yalvararak hiç değilse arananlardan birinin yerini söyleyemi, eziyet çekme ve kurtulmamı ve henüz evime dönmemi söylüyorlardı. Bundan da sonuç alamayınca işkenceyi bıraktılar ve yarın devam edeceğini söylediler. Cereyan verirken, kalp ritimizini sürdürüyorlardı. Bu şekilde devam ettiler."

Ertesi günü bana çay ve çorba söyleyip gönlümü almayı çalıştılar. İşkence yapmaya mecbur olduklarını, bunu istemeyerek yaptıklarını söylediler. 3. akşam bir polis (Aşırı derecede sarhoştur) işkenceye devam etti. Beni ırzıma geçmekle tehdit etti. Konuşmadığım takdirde arkama cop sokacağını söylüyorlardı. Ben direndim, yere yatırdılar. Pantolonumu soyarak copla zorladılar. Daha sonra ne sebeptense vazgeçtiler. Tekrar elimi, ayağıma, sırtıma copla salıverdiler. Bir yandan da sürekli alay ediyorlardı. Çarşamba akşamı her nedense beni hiç dövmesinler. Herhalde izlerin geçmesini beklediler. Perşembe günü saat 2'de doktora götürüldü. Ayağımda, ellerimde, yüzümde ve kollarımda izler vardı. Doktor, "bunlar üç günün geçmesiyle kaybolur" deyip üç gün rapor verdi. Daha sonra Adliyede savcı ve sorgu hakimine olayları olduğu gibi anlattım. Evet böyle diyor Osman Hoca..."

Çarşamba akşamı her nedense beni hiç dövmesinler. Herhalde izlerin geçmesini beklediler. Perşembe günü saat 2'de doktora götürüldü. Ayağımda, ellerimde, yüzümde ve kollarımda izler vardı. Doktor, "bunlar üç günün geçmesiyle kaybolur" deyip üç gün rapor verdi. Daha sonra Adliyede savcı ve sorgu hakimine olayları olduğu gibi anlattım. Evet böyle diyor Osman Hoca..."

Çarşamba akşamı her nedense beni hiç dövmesinler. Herhalde izlerin geçmesini beklediler. Perşembe günü saat 2'de doktora götürüldü. Ayağımda, ellerimde, yüzümde ve kollarımda izler vardı. Doktor, "bunlar üç günün geçmesiyle kaybolur" deyip üç gün rapor verdi. Daha sonra Adliyede savcı ve sorgu hakimine olayları olduğu gibi anlattım. Evet böyle diyor Osman Hoca..."

Gaziantep'teki faşist saldırılar merkezi olarak kullanılıyor. CHP 22 aylık hükümeti döneminde okul ancak 2-3 ay açık kalabilmiş ve 1976 yılında okula grevlerin dışında öğrenciler öğrenim görememişti. Üzun aradan sonra okulumuz nihayet 3 mart 1980 tarihinde eğitime başlayacaktır. 1976-77 döneminde kayıtların yapılmaması tüm öğrencilerin açılışa hazır bulunmaları gerekir."

İLAN
İSTANBUL 5'inci İLCA MEMURLUĞUNDAN
797/8525
Menkul hükümdar olup bir borç için satılmasına karar verilen 500.000 lira kıymetinde Sütlü çeşnili Vatan Caddesi Enis Sokak No: 24 Yüksek Apartmanı daire 4 grışte hol sol tarafta büyük bir salon ön balkon grışte solda mutfak sağda tuvalet, daha sağda 1 yatak odası yerler karo, tuvalet ve mutfak fayanslı, betonarme elektrik ve su mevcut enkaz'ın açık artırımının 27/2/1980 günü saat 16.45-17.00 arası belirtilen menkulün bulunduğu yerde yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin % 75 ini bürümlü takide 28.2.1980 günü aynı mahal ve aynı saatte ikinci satış yapılarak en çok pey sürene ihale edileceği, ihale karar putu ve dolayısıyla alıcıya ait bulunduğundan ilan olunur.
(B - 1383) - 687

ARKADAŞLARININ SERBEST BIRAKILMASI VE TOPLU SÖZLEŞME HAKLARININ TANINMASI İÇİN

Kağıthane Karakolu önünde toplanan Hasel Halı Sanayii işçileri, "Haklarımız tanınana dek direnişimizi sürdüreceğiz" dediler.

Hasel işçileri gösteri yaptı

HABER MERKEZİ

Hasel Halı Sanayii işçileri Kağıthane Karakolu önünde gösteri yaptı.

Bir süre önce göz altına alınan arkadaşlarının serbest bırakılması ve toplu sözleşme haklarının tanınmasını isteyen Hasel Halı Sanayii işçileri "Arkadaşlarımız serbest bırakılmalı, haklarımız tanınana dek direnişimizi sürdüreceğiz" dediler.

Üç arkadaşımızın işten atılmasına karşı çıkan Hasel işçileri, işverenle yaptıkları görüşmelerde işverenin katı tutumu sonucu topluca işi bırakma yoluna gittiler. İşverenin iştegi üzerine olay yerine gelen jandarma kuvvetleri işçileri dışarı çıkardı ve altı işçiyi göz altına aldı. Fabrikadan çıkarılan işçiler topluca Kağıthane Karakolu'nun önüne geller.

rek arkadaşlarımızın gözaltına alınmasını protesto ettikler. Kağıthane Karakolu önünde toplanan işçiler arkadaşları serbest bırakılana dek direnişlerini burada sürdüreceklerini belirttiler. Hasel işçileri olayla ilgili olarak görüşlerini şöyle özetlediler: "İki gün önce gözaltına alınan arkadaşlarımız çeşitli işkencelere maruz kalmışlardır. Bir gece önce gözleri bağlı olarak sabaha dek sorguya çekilmiş ve işkence görmüşlerdir. Bizler hiç bir sendikaya bağlı değiliz. Bu nedenle işveren bizimle toplu sözleşme yapmak istemiyor. Biz Hasel işçileri olarak birlikte mücadele etmeyi kendimize ilke edindik. Herhangi bir arkadaşımızın işten atılmasına karşı çıkacağız, ve hakkımız olan toplu sözleşme hakkını alana dek direnişimizi sürdüreceğiz. Hiç bir kuvvet bizi haklı müdahalemizden alıkoymayacaktır."

İplik-iş Sendikası "Faşistlerden işledikleri cinayetlerin hesabı sorulacak"

(İZMİR) DEMOKRAT 17 Şubat günü grev cadının kurşunlanması sonucu Nusret Korkmaz adlı işçinin öldürülmesi üzerine Türkiye İplik-İş

Sendikası Genel Merkezi'nden ve İzmir Şubesi'nden yapılan açıklamalarda faşist cinayet lanetlendi.

"Bu baskılarla ve kur-

şunlamalarla işçilerin sömürü ve zulme karşı verdiği mücadelesinin duracağını sanan işverenler ve onların uşağı faşistler aldanıyorlar. Tehditler, kurşunlamalar, öldürmeler bizim sömürü, soğuk, ve talan düzeni olan kapitalizme karşı verdiğimiz mücadeleyi engelliyemez. Kazanacak olan biziz çünkü haklıyız tarih haklıların zaferidir doludur. Gün gelecek biz işçiler, emekçiler olarak faşist katillerden hesap soracağız."

İplik-İş Sendikası Genel Sekreteri Mehmet Aşık tarafından dün yapılmış yazılı açıklamada da, MİSK'ten çıkan faşist militanlarca üyelerinin daha önce de tartaklandığı ve tehdit edildiği belirtilerek şöyle denildi:

"Türkiye'de bu tür olaylar artık günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Faşist katiller işçi sınıfının gelişen mücadelesini bastırmak için her tarafta işçileri öldürmekte, grev cadılarını kurşunlamaktadır. Ülker ve Tekel işçileri de aynı saldırılara maruz kalmıştır. Fakat tüm bu saldırı ve katliamlar işçi sınıfını yıldıramayacaktır."

FAŞİSTLERE KOMANDO EĞİTİMİ YAPTIRDIĞI İLERİ SÜRÜLEN

Gündüz Kapancıoğlu yeniden Almanya'ya döndü

İZMİR (DEMOKRAT) Faşizmin simgesi "gamalı hacı"ya benzetilen gamalı hilal pazubentli uniformalarıyla 1969 yıllarında faşistlere komando eğitimi yaptırdığı ve kısa adı "nazi" olan "Nasyonal Aktivite Zinde İnkişaf" adlı derneğin kurucusu ve yöneticisi olan Gündüz Kapancıoğlu'nun tekrar Almanya'ya döndüğü öğrenildi.

Gündüz Kapancıoğlu 1965 yılında CKMP'nin İzmir Gençlik Kolu Başkanlığı yaptı ve 1969 yılında Nazi eğitimi gören faşistlerin oluşturduğu Türk İslam Kurtuluş Birliği (T.I.K.B.), İslami Direnişin Akademi Mücadeleci (I.D.A.M.) ve Türk İslam Kurtuluş Ordusu (T.I.K.O.) gibi faşist örgütlerin yöneticileri arasında yer aldığı, ifşade edilmiştir.

Gündüz Kapancıoğlu'nun daha sonra MHP İzmir İl Yönetimi tarafından Menemen ve çevre köylerini örgütlemekle görevlendirildiği ve 1976'dan sonra AP Karşıyaka İl Gençlik Kolu başkanlığı yaptığı belirtildi.

Petkim A.Ş.'nin Aliaga tesisleri Koruma Amirliği emrinde çalışan Gündüz Kapancıoğlu'nun birkaç ay önce 3 yıl çalıştığı Petkim'den ayrılacak Almanya'ya gittiği saptandı. Kapancıoğlu İzmir'deki faaliyetleri sırasında yandaşları tarafından Führer (Önder) adıyla anılıyordu.

Faşistler tarafından gerçekleştirilen pek çok saldırı olaylarının düzenleyicisi ve yöneticisi olduğu sanılan Kapancıoğlu'nun kentten kente gider gibi yurt dışına gidip gelmesi dikkat çekici olarak nitelendirildi.

İşten çıkarılan işçilerin yerine

TARİŞ'e kartvizitle faşistler alınıyor

● Atılan işçilerin yerine "bizdendir" "güvenilebilir" gibi sözcüklerin yer aldığı mektuplarla faşistler dolduruluyor

İZMİR (Özel)

Tariş'ten grup grup işçi atılmasının nedenleri belgeleriyle ortaya çıkmaya başladı. İlerici, devrimci işçilerden boşalan yerlere "bizdendir", "güvenilebilir" gibi mektuplarla faşistlerin doldurulduğu gözlemleniyor.

Akhisar'da yayınlanan ve sağ eğilimli olduğu bildirilen bir gazetenin sahibi Kadri Lafcıoğlu'nun, Tarih Sivil Savunma Müdürü emekli Albay İbrahim Ruhi Alkan'a gönderdiği bir mektup üzerinde: "Sayın İbrahim Ruhi Alkan Sivil Savunma Md. Tarih Şehir" adresi yazılıydı. Zarfın içinden de Kadri Lafcıoğlu'na ait bir kart çıktı. Kartın ön yüzünde Kadri Lafcıoğlu'nun adı soyadı ve adresi yazılı. Arka yüzünde ise Lafcıoğlu'nun kendi el yazısı ile aynen şöyle deniyor: "Sayın Albayım gelen arkadaş iyidir, güvenilebilir, hürmetlerimle imza"

AZOT SANAYİ ÇALIŞANLARI

"CHP'nin atadığı yönetim, yeni MC ile uyum içinde"

● AZOT SANAYİ ÇALIŞANLARI ADINA YAPILAN AÇIKLAMADA 28 MEMURUN ÇEŞİTLİ YERLERE SÜRÜLDÜĞÜ, AYNI İŞYERLERİNDE ÇALIŞAN EŞLERİN AYRI AYRI İLLERE ATANDIKLARI BELİRTİLDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Azot Sanayii çalışanları adına yapılan açıklamada CHP döneminde atanan Yönetim Kurulu üyelerinin yeni MC ile uyum içinde çalıştığı 28 memurun çeşitli illere sürgüne gönderildiği ileri sürüldü.

Açıklamada 100 kişilik bir kıyam listesinin de hazırlanmış olduğu, ayrıca eşleri aynı işyerlerinde çalışmaları karşın Müzeyyen Yüce ve Erdal Taşkesen adlı memurların Yozgat'a sürüldükleri ifade edildi.

Açıklamada daha sonra şöyle denildi: "Yönetim Kurulunun 6-12 ay önce yaptıkları oylamalı çalışmalar sonucu bir çoğunu önemli mevkilere atamış olduğu bu memurları bu kez sürgün etmesi Yönetim Kurulunun koltukları karşılığı olarak MC'ye sunduğu bir hediye şeklinde yorumlanmalıdır."

Belediye önünden garajlara kadar yürüyen işçiler baskılara, zamlara karşı sloganlar bağırıyor ve faşizme karşı birleşmesini istedikler.

Aliaga Belediyesi ve Tekfen işçileri TARİŞ olaylarını protesto etti

İZMİR (DEMOKRAT)

Aliaga Rafinerisi içinde bulunan Tonkan ve Tekfen firmalarında çalışan toplam 150 işçi, sosyal haklarının ödenmemesi, işten çıkartılan arkadaşlarının yeniden işe alınması ve TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla direniş geçtiler.

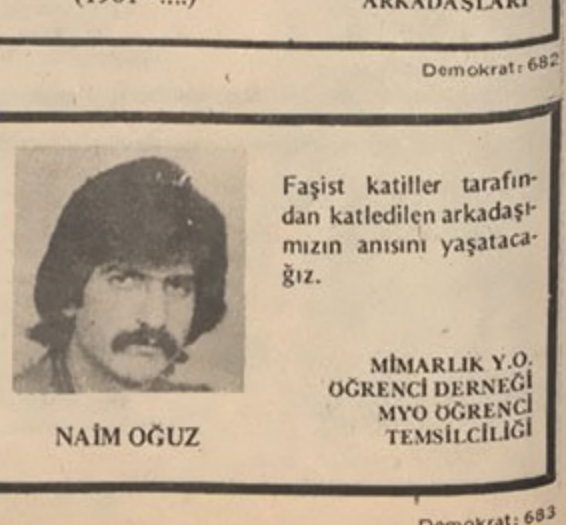
Bu arada TARİŞ olaylarını protesto eden Aliaga Belediyesi işçileri de toplu halde işi bıraktılar. İşçilerin işi bırakması belediyenin tüm hizmetlerini durdurdu.

Belediye işçileri ile birlikte direniş geçen Aliaga'daki diğer işçiler Belediye önünden garajlara kadar yürüdüler. Yürüyüş sırasında işçilerin sık sık, "TARİŞ faşistlere mezar olacak", "Yaşan TARİŞ direnişimiz", "3. MC'ye ve zamlara hayır", "Faşizme karşı omuz omuza" şeklinde bağırarak yürüdüler.

OSMAN OĞUZ (1961 - ...)

DEVİMCİ ARKADAŞLARI

NAİM OĞUZ

MİMARLIK Y.O. ÖĞRENCİ DERNEĞİ TEMSİLCİLİĞİ

ERDEM ERKOÇ (1961 - ...)

Biz özgürlük için doğduk. Özgürlük için savaştık. Özgürlük için öldük. Adımız bizlikle anılmalıdır.

Erdem'i Devrimci Yol'un faşizme karşı mücadelesinde yaşatacağız.

AİLESİ ve DEVİMCİ ARKADAŞLARI

Hastaneyi basmak isteyen faşistleri halk kovaladı

HABER MERKEZİ

Sayıları 114 bulaşık faşistler Ankara Numune Hastanesi'ne saldırdı, ancak polikliniklerde sırada bekleyen halk tarafından kovalandı. Faşistlerden birinin kacakken giriş kapısına çarparak büyük camı kırarak öldürüldü.

● Üçüncü tren istasyonunda bulunan bir bünenin faşistler tarafından bombalanması sonucu büyük zarar meydana geldiği açıklandı. Bu bünenin sahibi Utiye Akbaş bir açığa yapar bu bünenin istedikleri haracı vermedikleri için faşistler tarafından bombalandığını söyledi.

● Solfasol semtinde önceki gün yapılan operasyonlarda "yasaklanmış yayınlar" bulunduğu öne sürüldü. Aramalar sırasında "şüpheli görülen" bazı kişiler de gözaltına alındı.

● Küçükçekirtili semtinde Amerikalılar tarafından pansiyon olarak kullanıldığı bildirilen "Merhaba Palas" oteline konulan patlayıcı madde güvenlik kuvvetleri tarafından etkisiz hale getirildi.

● Demetevler semtinde bulunan Milli Görüş Kültür Sarayı'nın bazı bölümleri Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kapatıldı. Kapatılma işlemi sırasında bazı MSP milletvekillerinin güvenlik kuvvetleriyle tartıştığı görüldü.

● Ankara Emniyet Müdürlüğü 2. Şube ekipleri, çeşitli silahlı olaylara karıştıkları belirlenen Dilafer Akçöz, Bekir Karabakır, Hidayet Akçöz, Erdal Çelik, Muhiittin Mutlu, Selahattin Kalın-sarıoğlu, Mehmet Bayır, Ahmet Karataş, Mehmet Köylüoğlu adlı faşistleri 5 tabanca ve çok sayıda mermi ile yakaladı. Yakalanan faşistlerin Akdere semtinde çeşitli ev kurulumuna, yaralama, bombalama ve silahlı saldırı suçlarına katıldıkları anlaşıldı.

● Çorum Cezaevinde SOL GÖRÜŞLÜ MAHKUMLAR AYAKKABI

Çorum Kapalı Cezaevi

● VAN CEZAEVINDEKİ AYAKLANMAYLA İLGİLİ BİR GARDİYAN TUTUKLANDI BİRİ DE AÇIĞA ALINDI

● ANTALYA'DA AFİŞ ASIKLARI ÖNE SÜRÜLEN 3 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

● TARSUS'DA TRAFİK POLİSİNİN FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLMESİ OLAYIYLA İLGİLİ OLARAK 2 KİŞİ DAHA TUTUKLANDI

● BURSA'DA DAVADAN DÖNDÜĞÜ İÇİN ÖLDÜRÜLEN GENCİN KATİL SANIĞI YAKALANDI

v'nde sol görüşlü tutuklu ve hükümlüler, geçici görevle Cezaevi Müdürlüğüne atanan Celâlettin Öz-el'in görevden alınması için 7 gardiyani rehin alarak direnişe geçtiler. Direniş sırasında güvenlik kuvvetlerinin havaya ateş açtığı ancak ölen ya da yaralananın olmadığı bildirildi. Süren olaylarda mahkumların "Faşist müdür defol", "Zindanlar boşalsın" sloganlarını attıkları ve Cumhuriyet Savcısı Ertem Türker'in direniş engellemek amacıyla cezaevinin sularının kesilmesi amacıyla görevlendirildiği kişilere cezaevi'nden üç el ateş edildiği belirtildi. Direniş sırasında mahkumlar Adalet Bakanlığı, TRT ve basın mensuplarıyla görüşmek istediklerini açıkladılar ancak Adalet Bakanlığı telefonla geleceğini bildirdi. Bunun üzerine yetkililer mahkumlarla bir görüşme yaparak rehin tutulan gardiyanların serbest bırakılması halinde TRT ve basın mensuplarıyla görüşürleceklerini bildirdi.

BURSA'DA FAŞİSTLER AYAKKABI BOYACISINI ÖLDÜRDÜLER

Bursa'nın Ortabağlar semtinde faşistlerin saldırısına uğrayan devrimci ayakkabı boyacısı Yücel Monudur öldü, Mustafa Bozkurt adlı devrimci bir işçi de ağır yaralandı. Yaralı Mustafa Bozkurt arkadaşları Yücel'e evlerine dönmemekle birlikte bir sırada saldırı faşistleri tarafından, daha önce de kendilerine saldırıldıklarını

söyledi. Olayla ilgili olarak üç kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Aynı gece Kuzguncuk semtin-

de faşistlerin devam ettiği bir kahvenin silahla talanarak Bursa Devlet Yetkin, Abdülkadir Kır

ve Hayri Seçkin adlı kişiler çeşitli yerlerinden yararlanarak Bursa Devlet Hastanesine kaldırıldılar.

● Bursa'da önceki gün "davadan döndüğü için" faşistler tarafından öldürülen Ergun Uçar'ın katil sanığı Mustafa Mazi yakalanarak gözaltına alındı. Mazi'nin emniyetteki ifadesinde daha önce Ergun Uçar ile aynı görüşü paylaştıklarını ancak daha sonra sol görüşü benimsediği için kendisini bir kaç kez tehdit ettiğini ve sonunda tabancayla vurarak öldürdüğünü itiraf ettiği bildirildi.

● Bursa'da gösteri yapan bir grup "Ulas yaşıyor, yaşatacağız" sloganları ile koca süren bir yürüyüş yaptı. Bu arada çevreye bir de pankart asıldığı öğrenildi.

KAYSERİ PİNARBAŞI'NDA FAŞİSTLER İKİ YERİ KURŞUNLADI

Kayseri'de faşistlerin şehir merkezinde yoğunlaştıkları saldırıları ilkelere kaydırdıkları bildirildi. Pınarbaşı ilçesinde bulunan Seyit Halil Turgut'a ait benzin istasyonu faşistler tarafından kurşunlandı. Olayda hasar meydana geldiği ancak ölün ya da yaralananın olmadığı öğrenildi. Öte yandan Pazarören Öğretmen Lisesi öğretmenleri bir birliktelikte kaldığı bir evine faşistler tarafından kurşunlandı. Bu olayda da ölen ya da yaralanan olmadı.

Kent merkezinde Rahmi Gençgel adlı bir işçinin evi faşistlerce tarandı. Gençgel kendini yere atarak vurulmaktan kurtuldu. Olayla ilgili yak-

lanan olmadı da bildirildi. Saldıran faşistlerin işçi Rahmi Gençgel tarafından bir süre kovalandığı ancak daha sonra kaçmayı başardıkları belirtildi.

● Yeşilhisar Emniyet Başkomiseri Rifki Ertugrul'un cenaze töreninden sonra faşistlerin ilçe merkezinde "kahrolsun komünistler" diyerek iletici-demokratik kuruluşlara saldırarak birçok yeri tahrip ettikleri bildirildi. Olaylardan sonra tutuklanan ve UGD üyesi oldukları öne sürülen Şükrü Kök, Yakup Çimen, Latif Yörük ve Şükrü Telen adlı faşistler ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine gönderildi.

● Son baskılar ve hayat pahalılığı protestosu için bir süre önce gösteri yürüyüşü yapılan Battal-Altı mahallesinde faşistlerin her gece mahallede silah talimi yaptıkları bildirildi. Konuyla ilgili açıklamalar yapan yöre halkı, evlerinin birer hedef haline getirildiğini belirterek, Kayseri'den ayrılmaları için kendilerine çeşitli baskılar yapıldığını da sözlerine eklediler.

İSTANBUL'DA FAŞİSTLER 19 YAŞINDA BİR ÖĞRENCİYİ ÖLDÜRDÜLER

Ataköy'de faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan 19 yaşındaki sol görüşlü Suat Daldal vurularak öldü. Saldıran faşistlerin olaydan sonra kaçtığı belirlendi. Daldal'ın lise son sınıfta beklemeli olduğu öğrenildi.

● İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri Beşiktaş'ta öldürülen ilerciyi öğrenciler için bir forum düzenlediler. Ölen arkadaşları için saygı duruşunda bulunan öğrenciler daha sonra bir forum düzenleyerek faşist katliam ve saldırıları protesto ettiler. Forum sırasında göz altına alınan öğrenciler öğrenildi.

● Kudüli Şair Efendi Sokakta Çiğdem Ölek adlı bir kişi kimliği belirsiz kişiler tarafından ateş sonucu vurularak öldü. Bahariye'de konfeksiyon mağazası sahibi olan Ölek'in öldürülmesinin 5 yaşı bir yeminin bulunup bulunmadığı araştırılıyor.

DİYARBAKIR'DA BİR POLİS MEMURU ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Cinayet Masası polislerinden Mehmet Neşrin Bağlar semtinde evine giderken kimliği belirsiz kişiler tarafından ateş sonucu vurularak öldü.

TARSUS'DA 2 KİŞİ DAHA TUTUKLANDI

Ankara Tarsus Karayolu üzerinde devriye göreni yapan trafik ekip otosunun faşistlerce taranması ve polis memuru Aziz Köşün öldürülmesi olayıyla ilgili görülen Rıza Güllü ve Yasin Karakuş adlı kişiler de yakalanarak gözaltına alındılar.

VAN CEZAEVINDEKİ AYAKLANMAYLA İLGİLİ BİR GARDİYAN TUTUKLANDI BİRİ DE AÇIĞA ALINDI

Van cezaevinde bir süre önce meydana gelen ayaklanma sırasında faşistlerin bulunduğu koğuşun kapısını açan gardiyanlardan biri tutuklandı, biri de açığa alındı. Adalet Bakanlığı Müfettişlerince yürütülen soruşturma sonucu Tahsin İzziz adlı gardiyan "görevi kötüye kullandığı ve cezaevindeki ayaklanma sırasında sağ görüşlü mahkumların bulunduğu koğuş kapısını açarak 3 kişilerin ölümüne neden olduğu" nedeniyle tutuklandı.

ANTALYA'DA AFİŞ ASIKLARI ÖNE SÜRÜLEN 3 KİŞİ YAKALANDI

Antibirlik duvarına afiş asıkları öne sürülen üç öğrenci yakalanarak gözaltına alındı. Yakalanan öğrencilerin Devrimci Sol yanlısı oldukları iddia edildi.

YİTİK

35 NU 720 sayılı plaka mı yitirdim
Hukumsuzdur
İrfan KALENDER

Demokrat 678

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Bir resim kayboldu

İzmir'de çöpcülük yaparak aile-i geçindirme çabası içinde olan Ömer Işık'ın 25 yaşında bel tutmayan, sakat oğlu Mehmet Ali Işık'ın Cumhurbaşkanı'dan bir dileği var.

M.A. Işık doğuştan yetenekli bir ressam. Evinde ünlü kişilerin resimlerini yapıyor. Bir gün çok saygı duyduğu bir insan olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün resmini yapmak gelliyor içinden. Sadece Korutürk'ün fotoğraflarından yararlanarak meydana getirdiği resim Işık'ın çevresinde çok beğeniliyor. Ve "Paşa'ya gönder bu resmi, hanımı da ressamdır, anlayış gösterirler, belki de tedavin için gereken yardımları yaparlar..." diyorlar.

M.A. Işık da tutuyor, bu resmi Cumhurbaşkanı Korutürk'e postayla yolluyor... Bir de mektup yazıyor,

eğer beğenilirse Cumhurbaşkanı'na göndereceğini söylüyor.

Bir yul bekliyor Işık... Ancak hiçbir cevap gelmiyor.

Beğenilmediği kuşkusuna düşerek yeniden bir mektupla başvurarak durumu öğrenmek istiyor ve resim alınmayacaksa iade edilmesini rica ediyor.

Derken bir mektup daha... Gelmiyor cevap.

Umutunu yitirdiği için ipin ucunu bırakıyor Mehmet Ali Işık...

Yakınları Sayın Korutürk'ün bu olaydan haberi olacağını hiç sanmıyorlar. "Haberi olsaydı sakat bir sanatçının başvurusunu cevapsız bırakmazdı" diyorlar...

Peki ama bu arada resim ne oldu?

Mehmet Ali Işık hala resmine kavuşacağı günü bekliyor. Sabırsızlık la...

Yenilen pehlivan doymaz

Demirel'in 100 günü fiyatı ile bitti ya, Sayın büyüğümüz şimdi basına dönüp "hesap hatası yaptınız" diyor. Neymiş? Saymaya iktidara geldiği 13 Kasım değil de güven oyu aldığı 25 Kasım'dan başlamalıymış.

İyi öyle sayalım, 12 gün sonra belki günah hanesine daha kabarmış bir sayfa yaparız. Bir adam bir filin üzerine çıkmış, aşağıdaki adama övünme ile bagırıyormuş "Ben güneşe senden daha yakıyım". Demirel'in 12 günü de geçmiş iktidarı yıllarına göre güneşe olan uzaklıkla filin boyunun oranı gibidir.

Saçını başını yolardı

Biz uydurmadık, gazeteler yazdı: "Federal Almanya'nın eski Başbakanı ve Sosyal Demokrat Parti Başkanı Willy Brandt, neo-nazinin Almanya'da yeniden tehlike haline gelmeye başladığını söyledi ve neo-nazime karşı derhal radikal siyasi ve yasal önlemler alınmasını istedi. Willy Brandt, haftalık "Tribune" dergisine verdiği demeçte, Hitler hayranı gençlerin Almanya'da bugüne kadar da var olduklarını ancak bir tehlike oluşturmadıklarını söyledi. Son zamanlarda gençler a-

rasında Nazi hayranlığının başlaması nedeniyle sorun ciddi boyutlara kazanmaya başladığını belirtti. Brandt, Nazizm aleyhtarı bir kampanyanın derhal başlatılması ve gençlerin Nazizme karşı uyarılması gerektiğini bildirdi."

Bu sayın Willy Brandt kazara yolu düşüp de Türkiye'ye uğrayıverseydi bir zamanlar kendi ülkesinde bir rahibin "önce komünistleri temizlediler, ben sustum, çünkü komünistler değilim... Sonra sosyal-demokratları öldürmeye başladılar yine sustum, çünkü sosyal-demokratlar değilim... Daha sonra sendikacıları öldürdüler, sonunda sıra bana geldi..." sözlerini hatırlayıp "sıra bize gelmiş de çoktaaan geçmiş." deyip bir hayli telaşa kapılmaz mıydı acaba...?

Neptün'e bir iki Neptün'e bir iki

Halkı tarafından kovalanıp soluğu Panama'da alabilen Şah İzzetler'i oturduğu yerden söylenip duruyor. Sayın Rıza bir İsviçre gazetesine verdiği demeçte "elbet benim de söyleyeceklerim olacaktır. Ancak tankların hemen hemen hepsi öldürüldü... Söyleyeceklerimi nasıl kanıtlayacağım..." demiş...

Zavallı adam... Nasıl da herkesi kendisine acıdığını bence biliyor. Herseyini kaybettiği yetmezmiş gibi, tanklarını da kaybetmiş...

Ama Sezar'ın hakkı Sezar'a. Adam doğru söylemiş, hiç tank yok gerçekten. Kendilerini dünyaca meşhur işkencehanelerinden sağ çıkan olmadı herhalde bugüne kadar... Sayet oralardan sağ çıkan olsaydı Şah şimdi kendine Uranüs, Neptün veya Pluton'da bir yer arıyor olablirdi...

İtem bilemiyoruz, belki bazı tanklar yaşıyorlar... Eğer öyleyse Şah'ın şimdiden NASA yetkilileriyle görüşmelere başlaması faydalı olur herhal...

Zurna da çalmış mıydı?

Hangi halk düşmanı uydurmuşsa uydurmuş, "Türk askerini arkadaşan vur, Rus askerine selam dur" sloganı TARİS'li işçiler tarafından söylenmiş gibi yayılmıştır yurt düzeyinde. Böylesine vahim bir yalanı sol bir gazete uydursa ne olurdu bilemeyiz. Ama bu haberin yalan olduğu en yetkili ağzdan yalanlandı. Sorumlu bir hükümete düşen burada halk ile silahlı güçleri bir birine bu denli düşman edebilecek bu yalanı radyo, TV, ve ajanslar aracılığıyla yalanlamak iken, bir Savunma Bakanı olayı hafifletmek için sloganın İzmir'de "hatırlıyamadığı kadar eski bir tarihte" DISK'in düzenlediği bir mitingde bile üzerine yazılarak Sümerbank binasına asıldığını söylüyor.

Bakanın yanındaki acıplığa bakarak şu soruyu sorulmuş: Hatırlıyamadığı kadar eski bir tarihte acaba zurna ile Enternasyonal da çalmış mıydı?

Doğan Öz'ün katil sanığı Çiftçi'nin yargılanmasına yeniden başlandı

HABER MERKEZİ

Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'ü öldürdüğü gerekçesiyle hakkında ölüm cezası verilen ancak kararın Askeri Yargıtay ca bozulmasından sonra faşist İbrahim Çiftçi ile ilgili duruşmaya Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesi'nde yeniden başlandı.

Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde duruşma sırasında söz alan Çiftçi'nin avukatı Yalçın I. İkili Askeri Yargıtay'ın kararına uymamasını istedi. Askeri Savcı ise Yargıtay'ın kararında bulunan Savcılar'ın ifadesine başvurulmaması nedeniyle bozma talebine katılmadığını belirterek Ceza Usul Yasasında böyle bir hükmün olmadığını, yolun açılması halinde, Savcı ve Hakim, tüm yargı mensuplarının baskı altında alınmış olacağını söyledi.

Mahkeme heyeti karar için duruşmayı bir başka güne erteledi.

SEZEN ÖZ'DANIN UZAMASI UMARIM SANIĞI KACIRMAYA ÇALIŞANLARIN İŞİNE YARAMASIN

Duruşma sırasında mahkeme heyetine bir dilekçe veren Doğan Öz'ün eşi Sezen Öz şöyle dedi: "Faşist katillerin kocamı öldürmelerinden bu yana iki yıl geçti.

İşverenlerin talebi: Kidem tazminatı fonu

● TASARIDA, İŞVERENİN FONNA ÖDEYECEĞİ PRİMLERİN GİDER KAYDEDİLMESİ VE VERGİDEN DÜŞÜLMESİ ÖNGÖRÜLMÜKTÜR. İŞVERENİN HAKSIZ BULDUGU İŞTEN AYRILMALARA, İŞÇİNİN ÖDENEN PRİM DE İŞVERENE İADE EDİLECEKTİR.

● KIDEM TAZMİNATI EMEKLİLİK İKRAMIYESİ NİTELİĞİNDE OLMALI İŞSİZLİK SİGORTASI KURUMU AYRICA OLUŞTURULMALIDIR. BUGÜN KIDEM TAZMİNATLARI, İŞÇİ YENİ BİR İŞ BULANA DEĞİN İŞSİZLİK SİGORTASI İŞLEVİNİ GÖREREK HARCANIP GİTMEKTEDİR.

-2-

1475 sayılı İş Yasası'nın, 1927 sayılı yasayla değişik 14. maddesi, işveren sorumluluğu altında ve sadece yaşlılık, emeklilik, malullük, ölüm ve toptan ödeme hallerine mahsus olmak kaydıyla, devlete ait bir kurum veya banka dışı işveren tarafından kidem tazminatı ile ilgili bir fonun kurulmasını öngörmektedir.

TISK Genel Sekreteri, Kidem Tazminatı Fonuna ilişkin bir yasa tasarı-ğının da Çalışma Bakan-lığı'na sunulduğunu açıklamıştır. Fon kurulması istemi ile şöyle açıklan-maktadır: "Sanayi çağ-ğı gibi büyük emek tazminatları ile ipotek altına alınmıştır. İşveren bu yük-ün altından kalkamaz. Bu nedenle tüm işverenleri kapsayan büyük bir fon kurulmalıdır."

İbrahimoğlu'nun de-mecleri ve "İşveren" der-gisinde konuya ilişkin ya-pılan açıklamalara göre Kidem Tazminatı Fonu'nun devlet ve işveren ortaklığı olması öngö-nülmeştir. Ayrıca kurula-cak Fon'un, kidem tazminatları ile ilgili tüm du-rumları kapsaması, emek-lilik, malullük ve ölüm halleri dışında toplu işçi çıkarmı, işverenin kapa-tılması, işçinin sözleş-me-sinin ihbarı olarak fesh

edilmesi, askerlik ne-de-niyle işten ayrılma, iş-çinin haklı nedene dayanarak kendi isteğiyle işten ayrılması durumlarında da tazminatın fondan öden-mesi istenmektedir. İşve-renler, ayrıca kidem tazminatlarının bir defada toplu olarak ödenmesine de karşı çıkmakta, taksit-lendirilmesini istemekte-dirler. Kısacası işveren her türlü haksız tasarru-funda sırtını fona dayay-acaktır. Tasarıda, işve-renin fona ödeyeceği primlerin gider kaydedil-mesi ve vergiden düşül-mesi öngörülmektedir. İş-verenin haksız bulduğu işten ayrılmalarda, işçi için ödenen prim de işve-rene iade edilecektir. As-gari ücret artışlarının, ge-tirilecek olan tavan sınırı-etkilememesi için taz-minatta meydana gelen farklar işverence değil, fon tarafından karşılan-acaktır. Yapılan ön hesa-plara göre, fonun oluşt-urulması için işverenlerin ödeyeceği prim payının işçi ücretinin en çok %8'i olacağı belirtilmek-tedir.

Sonuçta ise açıktan açığa bir tehdit yer al-maktadır: "Eğer fon ku-rulup tavan sınırı getiril-mezse, bir çağ gibi büyü-yen kidem tazminatı iş-letmelerde sirkülasyonu könlükleyecek ve işçiler bir işletmede istenilen ki-dem kazanamayacaklar-dır".

Bunun anlamı, işçile-

İLBANK-İŞ SENDİKASI GENEL SEKRETERİ ŞÜKRÜ ÖKSÜZ

"Kidem süresi 90 güne çıkarılmalı"

Biz yeterli olmamakla birlikte, kidem tazminatı işçi çalıştığı süre boyunca ömür tüketmesi sonucunda elde ettiği bir hak olarak kavrayoruz. Bu nedenle kidem tazminatının vergilendirilmesine kesin olarak karşıyız. Herhangi bir sınır konulmadan kidem tazminatı vergi dışı tutulmalıdır. Bu günlerde asgari ücretin vergi dışı tutulacağı söyleniliyor dolayısıyla, Eğer bu gerçekleşirse ise, bu durumda asgari ücretin bir yıllık tutarından vergi alınmayacak demektir. Bu durum kidem tazminatlarına da yansıtılabilir, asgari ücretin 12 aylık vergi dışı kalması olacaktır. Ancak bu bile bir sınırlama ifade eder.

Biz kidem tazminatı ile ilgili önerilerimizi, işçi sınıfının diğer ekonomik-demokratik taleplerine bağlı olarak ele alıyoruz kısaca şöyle arz ediyoruz:

1. 1475 Sayılı İş Yasası'nın anti-demokratik hükümleri değiştiril-

meli ve bu yasada çalışanların yararına köklü değişiklikler yapılmalıdır.

2. Başta İş Yasası'nın 13. ve 17. maddeleri olmak üzere işten çıkarma ile ilgili hükümler değiştirilmeli ve işten çıkarmada işverenin ve işçi temsilcilerinin eşit sayıda katılacağı bir komite bu işi üstlenmeli ve keyfi işten çıkarmalara son verilmelidir.

3. Kidem tazminatlarının ödenmesinde işverene rahat hareket olanağı sağlayan yasa hükümleri iptal edilmeli ve 30 günlük kidem ödemesi işçinin yıpranmasının karşılığı olarak her yıl için 90 güne çıkarılmalıdır.

4. Kidem tazminatı dışında yukarıda söylediklerimize ek olarak İŞSİZLİK SİGORTASI kurulmalı ve işverenler çalıştırdıkları işçile-re, çalıştıkları her yıl için asgari 3 ay süreyle işsizlik tazminatı ödemelidirler.

Bunun anlamı, işçile-

HER PAZAR BU SAYFADA OKURLARIMIZA ÇİZGİ MİZAHIMIZIN ÜRÜNLERİNİ SERGİLEMEYE ÇALIŞACAGIZ. SAYFAMIZ ÖYLE İDDIALI BİR MİZAH SAYFASI DEĞİL (EN AZINDAN ŞİMDİLİK) AMA OLMA NİYETİNDE. YAYINLANAN KARİKATÜRLER DIŞINDA, BU GÜÇLÜ SANAT DALINDAN HABERLER, DUYURULAR, RÖPORTAJLAR V.B. YER ALACAK SAYFAMIZDA. TÜM ANTI-FAŞİST ÇİZERLERE ÖZELLİKLE GENÇ ARKADAŞLARA AÇIK BİR ALAN BURASI. GÖZÜRLERİNİZİ BEKLİYORUZ...

ÇİZEREK

TAMAM
100 GÜN BİTTİ
ÇOK MU KÖMİK
YANI

DİMİTAR CUDO

30. yılını dolduran Karikatürler Sergisi 23.2.1980 saat 15.00'te 15 gün süre ile Tepebaşı'ndaki Karikatür Müzesi'nde açıldı.

"Bilim Arıyor" karikatür yarışması, TÜMOD İz.Şb. TUMAS İz.Şb. Karikatürler Derneği tarafından ortaklaşa düzenlenmiştir.

Seçici kurulda Ümit Serdaroglu-Cumhuriyet, Özgür Makal-Birlik, Orhan Aksoy-Tuncay Urcan bulunmaktadır. Karikatürlerin 1 Mart 1980 tarihine kadar, Kıbrıs Şehitleri Caddesi 1440-41 Sokak No. 32/1 İzmir adresine gönderilmesi istenmektedir.

5 adet başarı ödülünün yanında yarışmayı düzenleyen kuruluşlar tarafından da özel ödüller verilmektedir.

Akdeniz Ülkeleri Sanatçıları Arasında Görsel Anlatım isimli yarışma Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği-Karikatürler Derneği Çevre Dergisi tarafından ortaklaşa düzenlenmiştir. Konusu "Uygurların beşiği: Akdeniz" olarak seçilmiştir. Yapıtların 25 Mart 1980 akşamı saat 18'e kadar "Karikatürler Derneği, Karikatür Müzesi Tepebaşı-Istanbul" adresine postaya verilmesi isteniyor.

Ödüllerin her bir tanesi 20 bin liranın oluşturan beş karikatüre başarı ödülü verilecektir.

İHTİYARLAR GENELLİKLE PEK SEVİLMEZLER...

AMA BU İHTİYARI, BEN ÇOK SEVİM...

HER HAFTA BİR ÖYKÜ - Haslet Soyöz
YAKALADIĞI BALIKLARI "ARACISIZ" SATIP YAŞAMINI SÜRDÜREN YAŞLI BİR BALIKÇIYDI "O"...

KENDİSİYLE TANITIRILMA DANI TANITIK...

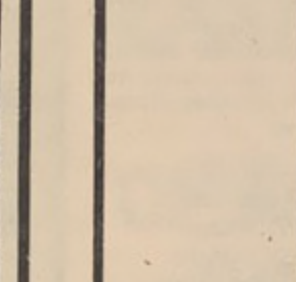
DOSTLUĞUNUZ...

GİDEREK...

KENDİĞİNDEN GELİP...

ONDA BİR ÇOK İNSAN... DA GÖREMEDİĞİ...

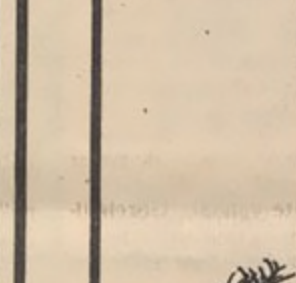
YAŞAMA GÜCÜNÜ GÖRDÜM...

DÜRÜST VE GAUŞKAN

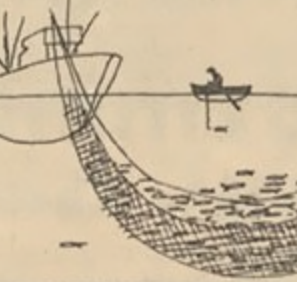
SEVECEK VE İYİ İNSAN OLMASI...

VE DİTMEYEN YAŞAMA GÜCÜ...

ONUN DÜTENE KURBAN GİTMESİNİ ENGELLE...

İHTİYAR BALIKÇI NESİ TÜKENEN BALIKÇI GİBİYDİ...

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

23

MEHMET BAYRAK

19.uncu yüzyılın toplumsal ozanı Seyrani doğrudan dünya işlerini bozanların yanında, ahret adına yine dünyayı bozan şeyhülislam, imam gibi din adamlarının kişiliğinde din düzenine karşı kor:

Seyhülislam sor ey alıcanap
Sevaba günah der, günaha sevap
Fukara hakkında hayırlı cevap
Söyleyecek diller kökten kurumsuz
Softalar Seyrani'nin baş düşmanıdır:
Namaz ehli, niyaz ehli varın beni hakir görsin.

Sevabım yok, günahım çok, ben Seyrani riya bilmem.

Şurda da müftü-müderris ikilisi arasında ki işbirliğini görüyoruz:

Sanma zengin, dengin yolda kodurur
Mali ile günah kirin yudurur
Müftü müderrise belli dedirir
Söğütte, kavakta biten nar dese

Dinlerin ve din kitaplarının insanları nasıl ayırdığını da şöyle koyuyor ortaya:

Hars var ise cihan kavgasız olmaz
Harp olmazsa toprak boşalıp dolmaz
Millet muhtelifir müteahid olmaz
Tevrat, Zebur, İncil, Kuran'an var iken

Bütün ömrü uğratlık ve çobanlıkla geçen 19.uncu yüzyıl halk ozanlarından Celali Baba, çektiikleri yetmiyormuş gibi bir de karısının ölmesi üzerine bakın Tanrı'ya ne yaman sitemde bulunuyor:

Elinle ördüğün çöpür ağını
Kâhan eylediğin kalem bağını
Şu kabal-biçüğün sap orağını
Al ulu Tanrı'ya bergüzar götür.

Tekke geleneğine bağlı çağdaş ozanlardan Aşık Veysel ile, Aşık Ali İzzet tasavvufi düşüncenin yaklaşımını çağdaşlaştırarak sürdürürler. Aşık Veysel şu yaklaşımla eleştirir şeriatın önerdiği Tanrı'ya:

Bu âlemi gören sensin
Yok gözünde perde senin
Haksız yal ve ven senin
Yok mu suçun burda senin

Aşık Veysel'de, gözündeki perdeden dolayı da belki bir yakınlık vardır ama, asıl eleştirilen bir anlayıştır.

Aşık Ali İzzet'se şöyle diyor:

Katran kazanların kaynıyor dersin
Durmazsın mizanda kimi tartarsın
Her adama kırk tane kız verirsın
Acep Cennet-Ala kerhâne midir?

Ali İzzet, başka bir yerde de şöyle eleştirir şeriatın Allah anlayışını.

"Allah seni şekvederim Tanrı'ya"

Aşık Işık, son derece içli biçimde protesto eder dinin öngördüğü düzeni:

Ulu Tanrım beni niçin yarattın
Fakirim kapına düştüm vermedin
Bir yaban ekmeği elden arattın
Yaptığım işlere şaştım vermedin

Ve nihayet günümüz sosyalist halk ozanlarından Aşık İhsani, biraz da alaylı bir üslupla şu protestoyu getirir:

Nedendir be koca tanrı
Ben ölüyüm sen ölmüyorsun
Dünya kurulu beri
Ben ölüyüm sen ölmüyorsun.

Ancak hemen belirtelim ki, İlhan Başgöz'ün de vurguladığı gibi, dine ve dinin öngördüğü toplum düzenine yönelik protesto şifrinde "bir ekonomik sınıfa karşı olmak ekonomik düzeni kökten değiştirmeye yönelmek gibi bir nitelik yoktur."

"Ekonomik düzeni kökten değiştirmeye" yönelme de, zaman zaman dinden giderek, düzeni yoğun biçimde protesto eden ürünlere de rastlamak mümkün oluyor. 19.uncu yüzyıl halk ozanlarından Sivaslı Ademi'nin şu şiiri, bunun ilginç örneklerindendir:

Şu kullar "Sultanın kulu" diyorlar.
Utan tanrı kendi kulundan utan.
Etili sütlü yiyip, atlas giyorlar.
Utan tanrı kendi kulundan utan.

İşin az, aşın az, biraz düşün az
Yutkunmak için mi yarattın boğaz
Yahvadır, ağıladık kalmadı; avaz
Utan tanrı kendi kulundan utan.

Fakire cehennem, zengine cennet
Beğerin başına sarımsın cinnet
Kula kul olanda sana ne minnet?
Utan tanrı kendi kulundan utan.

Senin bu ettiğin ölümden öte
Esir ettinbizi ekmeğe ete
Kışkandık, imrendik ağının ite
Utan tanrı kendi kulundan utan.

Bu sözü burada Ademi söyler
Sanma ki seninle yarenlik eyler
Dünyayı bölüşmüş Paşalar beyler
Utan tanrı kendi kulundan utan.

kinamaları ve taşlamaları yoğunlaşır. Bunlar en yaygın hale 19.uncu yüzyıldan sonra gelirler." (37) diyor.

Başgöz'ün söyledikleri kuşkusuz genelde doğrudur. Ancak daha önceki bölümlerde verdiğimiz örnekler, "egemen, sömürgeci" ve "bozuk düzeni protesto"nun çok eskilere gittiğini açıkça gösteriyordu. 19.uncu yüzyıldan itibaren şiirin yoğunlaşması ve nitelik değiştirmesi, hem iç çelişkilerin artması hem de düşünce akımlarının yaygınlaşmasıyla açıklanabilir.

Daha 1789 Fransız Burjuva Devrimi'nden önce bir Bektaşî dedesinin Fransa'ya giderek devrimin ideolojileriyle görüşmesi, ve 19.uncu yüzyılda çeşitli devrimci derneklerin köylülere yönelik yayınlar yapmaları, sanıyorum bu konuda bize ipuçları verecektir. Tanzimattan sonraki gelişmelerin köylülerin en aydın kesimini oluşturan halk ozanlarını, en azından belirli ölçüde etkilemesi de kuşkusuz kaçınılmazdır.

Bu nedenle 19.uncu yüzyıl halk ozanlarının öncekilere göre çok politize oldukları söylenebilir. Dönemlerinin tüm köylüleri, yolsuzluklarını, kepeziliklerini bu dönem ozanlarının şiirlerinde rahatlıkla bulabilmemizin nedeni de bu olsa gerek.

Sözi, bu dönemi amansızca eleştiren ve bu yüzden de yakalanması için buyruklar verilen Seyrani'ye (1807-1866) bırakıyoruz. Seyrani'nin şiirinde köy bekçisinden softa imama, kadından vezire, şeyhülislamdan padişaha dek herkesin içyüzü vardır:

Yokladım kızlardan (bekçi) vezire kadar
Bana zulmetmedik zâlim kalmadı
İşte nahkemesi, kadısı:
Mahkeme rüşvetçi, fetva şüpheli, şahit

Hakkı iptal eylemekten kadılar ar yalan eylemez. (x)

Rüşvet ile yazar hâkim hücceti
Hüccet ile alır kadı rüşveti
İşte zengine, fakiri:
Eyyah fukaranın belli büküldü.

Medet ticaretin gücüne kaldık.
İlyiler alemden götü çekildi.
Bizler zamanın gücüne kaldık.
İşte şu da padişahı:

Seyrani mazlumun malın yiyenin
Mertebe'm Tanrı'dan önceki diyenin
Dünyada Tanrılık tacı giyenin (x)
Halk derya çamurun ağzına tıktı.
Söz, yaşamı yoksulluk içinde geçen
Şarkışlahı Serdari'de. Serdari,

(DEVAMI VAR)

(x) Bu dizelerde, kendini dünyada Tanrı'nın gölgesi sayar.

37 Prof. Dr. İlhan Başgöz: Türk Halk Edebiyatında Protesto Geleneği: Politika, 21.7.1976

Zamlar

(Baştafı 1. Sayfada)
de kuyruk oluşturun. Menemen ve Trabzon'da gösteriler yapıldı.

Bir süre önce kapatılan Tm-Der Ankara Şubesi üyesi çok sayıda memur, Başbakan Süleyman Demirel'e mektup ve telgraflar göndererek hayat pahalılığını, faşist baskıları, sürgün ve kıyımları, derneklerinin kapatılmasını protesto ettiler.

Kızılay Postanesi'nde toplu halde mektup ve telgraflar gönderen memurlar, daha önce de, kredi almak için bankalara başvurduklarını, ancak bu isteklerinin reddedildiğini belirterek, şöyle dediler:

"Baskı, sürgün, kıyımlar ve hayat pahalılığı karşısında haklarımızı savunamaz da engellenmek isteniyor, örgütümüz Tm-Der Ankara Şubesi kapatılıyor. Mehmet Ali Ağca gibi faşist katiller aramızda serbestçe dolaşırken örgütümüzün ve tüm devrimci, ilerici memurların mücadeleleri engellenmek isteniyor. Üğradığımız haksızlıklara karşı direnmek, görüşlerimizi açıklayabilmek için olanaklarımız sınırlıdır. Biz de Anayasa'nın 62. maddesi ile tanınan hakkımızı kullanarak memurların sesini bu yolla duyurmaya karar verdik."

MADEN-İS 2. BOLGE İŞÇİLERİ ARTAN ZAMLARI VE FAŞİST TERÖRÜ PROTESTO İÇİN TOPLUCA VİZİTEYE ÇIKTI

Ankara'da Maden-İş Sendikası'nın örgütlediği bulundukları işyerlerinde Maden-İş üyeleri artan zamlar ve faşist terörü protesto etmek için topluca viziteye çıktılar.

Türkiye Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilciliği'nden yapılan açıklamada, Maden-İş üyelerinin "hayat pahalılığı ve artan faşist terörün karşılarındaki sıkıntıları, faşist terörü ve buna eklenen devlet terörüne karşı üyelerine düşen her görevi yapacakları" belirtildi.

Topluca viziteye çıkma eyleminin, işverenlerin engellemeye girişimlerine karşın gerçekleştirildiği belirtilen açıklamada, yığılmalı bir şekilde toplanan işçilerin muayenesinin başlamasından sonra doktorların işin farkına vardığı ve durumu yetkililere ilettikleri bildirildi. Açıklamada şöyle şöyle denildi:

"19 Şubat salı günü ortaya çıkan bu tepki sırasında işçiler artan faşist terör ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin tüm saldırılarına karşı her türlü direniş ve genel greve

hazır olduklarını belirten beyanlarda bulundular. İşçiler tepkilerini daha da arttıracaklar ve mücadeleyi daha kararlı bir biçimde sonuna kadar devam ettireceklerdir."

MENEMEN'DEKİ GÖSTERİ

TUM-DER Menemen Şubesi tarafından düzenlenen "Baskı, Kıyım, Pahalılık ve Faşizmi Protesto Mitingi"nde zamlar ve faşist baskılar protesto edildi.

Mitingde yapılan konuşmalarda şu görüşlere yer verildi:

"Daha fazla kan, daha fazla kâr diyen tekelci patronlara karşı, işçi emeli ve özgürlükleri için direnen yiğit Tarihçilerinin üzerine polis, jandarma bir düşman kuvveti gibi sürülüyor. Alınan teriyi geçinen yokluk, yoksulluk içinde yaşayan Tarihçileri işyerlerinde atıp açlığa, sefaletle itiliyor. Yerlerine Yozgat'tan, Elazığ'dan getirilen yüzlerce ilerici ve yurtsever katilleri, MHP ve ÜGD beşlemesi faşistler sokulmak isteniyor. Kanlı planlar yapılıyor."

"İşçi memur kıymına son". "Demokratik örgütleri kapatılamaz". "Faşizme karşı omuz omuza". "Katil iktidar". "Zamlara hayır". "Faşizme karşı görev başına". "Tarihçilerle mezar olacak". "Faşist diktatör karşı genel direniş", gibi sloganların söylendiği miting olayış sona erdi.

TRABZON'DAKİ GÖSTERİLER

Hal gazetesini bir grup tarafından zamları ve hayat pahalılığını protesto eden bir gösteri yapıldı. Çok sayıda kişinin katıldığı yürüyüş sırasında, zamlara, işkencelere karşı sloganlar atılarak, bu uygulamalara karşı direnildiği belirtildi. Faşist terörü ve buna eklenen devlet terörüne karşı üyelerine düşen her görevi yapacakları" belirtildi.

Topluca viziteye çıkma eyleminin, işverenlerin engellemeye girişimlerine karşın gerçekleştirildiği belirtilen açıklamada, yığılmalı bir şekilde toplanan işçilerin muayenesinin başlamasından sonra doktorların işin farkına vardığı ve durumu yetkililere ilettikleri bildirildi. Açıklamada şöyle şöyle denildi:

"19 Şubat salı günü ortaya çıkan bu tepki sırasında işçiler artan faşist terör ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin tüm saldırılarına karşı her türlü direniş ve genel greve

hazır olduklarını belirten beyanlarda bulundular. İşçiler tepkilerini daha da arttıracaklar ve mücadeleyi daha kararlı bir biçimde sonuna kadar devam ettireceklerdir."

YAPİ İŞÇİLERİ 5. BOLGEDE 8 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı yapı işleri 5. Bölgede hükümetin uyguladığı son ekonomik ka-

rarları protesto etmek amacıyla yemekhanede yapılan toplantıdan sonra sekiz kişi göz altına alındı. Çalışanlar, Unsal Dilek, Zehra ve Ali Pinar, Nuran Unsal, Melahat Alp Metin Sarıtaş, Ahmet Özgür ve Ömit Keskin adlarındaki arkadaşlarının suçsuz yere götürüldüklerini ve bu arkadaşlarına Emniyet 2. Şubede işkence yapıldığını öne sürdüler.

Yapı İşleri 5. Bölge çalışanları adına yapılan açıklamada, faşistlerin işyerinde olay çıkarma gayretinde oldukları, Bölge Müdürü Muavini Hali Saylan ve İdari İşler Müdürü İzzet Köse'nin bilgisi dahilinde bildiri dağıttıkları, ancak bildiri dağıtan faşistlerin yerine bir ilericiin gözetim altına alındığı ve daha sonra serbest bırakıldığı belirtildi.

ADANA'DA ZAMLARI PROTESTO İÇİN GÖSTERİ YAPILDI

Adana'nın Yavuzlar ve Meydan mahallelerinde önceki gün akşam saatlerinde yapılan gösterilerde zamlar, baskılar ve kıyımlar protesto edildi. Meydan mahallesinde Kibris cadesinde çeşitli sokaklardan gelen yürüyüş, geçen bir grup zamları, kıyımları ve işkenceleri protesto eden sloganlar atarak çeşitli pankartlar astılar. Bu arada olaya müdahale etmek isteyen güvenlik kuvvetlerine gösteri yapan grup içinden otomatik silahlarla ateş açıldığı ancak ölen ya da yaralanan olmadı öğrenildi.

Ege Ekici

(Baştafı 1. Sayfada)
tüccarlarından kaynaklı bir demetçe piyasasın 3 Mart'ta açılacağı ilan olunması bir çok çevrelerde tepkiyle karşılandı.

Ege Ekici Tütün Piyasası'nda en büyük ahamı Tekel Genel Müdürlüğü yapmaktadır. Özel kesim, ihracatçı firmalar eliyle bir miktar alımda bulunmaktaydı. Bu kadar sitede en iyi kalite tütünde kalmakta, "son yaprağına kadar her çeşit tütünü" alma yükümü Tekel'e düşmektedir. Tekel, destekleme alımları dolayısıyla bugüne kadar tahsil edemediği 20 milyar liralık bir finansman yükü altında kaldı.

Açıklanan Bakanlar Kurulu kararında ne tütün baş fiyatı ve taban fiyatı ve ne de bu mak-satla Tekel Genel Müdürlüğü'ne verilmiş avans miktarı açıklanmadı. Bilindiği gibi piyasa her yıl Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın tütün üreticilerinin en yoğun bulunduğu Akhisar'da açılmakta ve açılan çok sayıda Tekel alım merkezlerinde sürdürülmektedir.

Ege Tütün Piyasası'ndan sonra Karadeniz, Mara ve Şark Tütünleri ekici piyasası çeşitli zaman aralıklarıyla açılacaktır.

Batı

(Baştafı 1. Sayfada)

Yazıda 15 ay önce Afganistan, Ümit Burnu ve Türkiye arasında kalan bölgenin "Çöken Üçgen" olarak tanımlandığı kaydediliyor ve Demirel'in Ecevit'ten daha fazla, uluslararası yardım alma şansı bulunduğunu belirterek özetle şu görüşlere yer veriliyor:

"Demirel'in sefine oranda daha fazla sempati toplamasının diğer nedeni de başkanlığının ilk üç ayındaki karnesidir. Demirel gerçekten kendini yenilemiştir. Sağ eğilimli pragmatistlerden oluşan ve batı yanlısı bir grup danışman tarafından desteklenen bir hükümetin, bir azınlık hükümetinin başındadır. 1975-77 döneminde birbirine zıt ortakların katıldığı koalisyona dönemindeki gibi eli kolu bağlı değildir. Dolayısıyla gerek dış politikaya ve gerekse ekonomiyi yeni radikal bir yaklaşım ile eğilemek zorlukla karşılaşmaz."

Yazıda, "Sokaktaki Türk için en önemli sorunun şiddet olayları, yokluk ve işsizlik olduğu, şiddet olayları konusunda Demirel'in orduyu serbest bıraktığı" görüşü savunuluyor, "hükümet, aşırı solun, demokrasinin yaşaması için daha büyük bir tehlike teşkil ettiği inanmaktadır" deniliyor.

EKONOMİK POLİTİKA

Yazıda, Demirel hükümetinin ekonomisi alanındaki uygulamalarına da değinilerek "Demirel IMF'nin reçetesi sadece kabul etmekle kalmamış, ekonominin tüm yapısını değiştirmeye girişmiştir. Özel sektöre büyük şans tanımış, ülke sonuna değin yabancı sermayeye açılmıştır" denilerek daha sonra şu görüşlere yer veriliyor:

"Halihazır parlamento içinde ortaya çıkan bir alternatif de - Ecevit'in partisindeki marksistler ile Erbakan'ın partisindeki İslam temsilcilerinin batı aleyhtar bir dava için birleşebilecekleri bir ittifak - Ordu'nun herhalde tahammül edemeyeceği bir Ecevit, Erbakan Koalisyonu'dur. Dolayısıyla yardım verme durumunda olan batı için yeni Demirel, elde edilecekleri en iyi Demirel'dir"

Baştürk

(Baştafı 1. Sayfada)

de emperyalistlere, tekelci sermayeye, faşistlere teslim olduğunu, işçi sınıfı ve emekçi düşmanlığı yaptığını belirten Baştürk özetle şöyle konuştu:

"Ve sonuçta İzmir'de de sıkıyönetim başarılmıştır. Takke düşmüş kel görünmüştür. Baskıları, Siyaset buradan sedeniyor. Ülkeyi hapishane haline getiren yönetmeziniz. Emperyalistler, faşistlerin yönlen-dirmeleriyle yönetemezsiniz. Ülkeyi Şiş'ye, Ar-jantin'e benzetmek isteyenlerin sonu hüsrandır. Anayasal düzen içinde yasallığı yitiren AP a-zınlık iktidarının önünde tek yol vardır. O da istifa etmektir. Hükümeti buradan ve yeniden idafaya davet ediyorum." İşçi kıymına, sürgünere, hayat pahalılığına, faşist saldırılara, baskılara ve uygulamalara karşı tüm emekçilerin kararlı ve bil-işli mücadelesini sürdü-receklerini de belirten

Baştürk sözlerini şöyle tamamladı:

"Cevap verme imkan-larımız bulunmadığı Parlamento'da. DISK'e iftira etmek marifet de-gildir. İşte ilerici emekçi-ler olarak, a-lanlarday-z ve buradan sedeniyoruz. Namertlerin burnu sür-tülecektir. DISK karar or-ganları yaptıkları çeşitli toplantılarda Demirel a-zınlık iktidarının sonu-ru, baskı ve zorbalığa dayalı iktidarını sürdürme çaba-larına karşı bölgesel gre-leri, genel grevi içeren direnme kararı almıştır. Bu DISK'in tarihsel bir görevidir. Dirençin kay-nağı Anayasa'daki meş-ruluğunu kaybetmiş iktidara karşı direnme hak-dır. Buradan faşist sal-dırı ve cinayetlere karşı, işçi kıymına ve sürgün-lere, zamlara ve hayat pa-halılığına, anti-demokra-tik baskı ve uygulamala-ra karşı ortak tavır almak konusunda tüm demokra-tik sendikal merkezlerle bir kez daha çağrı yapı-yoruz."

Baştürk sözlerini şöyle tamamladı:

"Cevap verme imkan-larımız bulunmadığı Parlamento'da. DISK'e iftira etmek marifet de-gildir. İşte ilerici emekçi-ler olarak, a-lanlarday-z ve buradan sedeniyoruz. Namertlerin burnu sür-tülecektir. DISK karar or-ganları yaptıkları çeşitli toplantılarda Demirel a-zınlık iktidarının sonu-ru, baskı ve zorbalığa dayalı iktidarını sürdürme çaba-larına karşı bölgesel gre-leri, genel grevi içeren direnme kararı almıştır. Bu DISK'in tarihsel bir görevidir. Dirençin kay-nağı Anayasa'daki meş-ruluğunu kaybetmiş iktidara karşı direnme hak-dır. Buradan faşist sal-dırı ve cinayetlere karşı, işçi kıymına ve sürgün-lere, zamlara ve hayat pa-halılığına, anti-demokra-tik baskı ve uygulamala-ra karşı ortak tavır almak konusunda tüm demokra-tik sendikal merkezlerle bir kez daha çağrı yapı-yoruz."

Baştürk sözlerini şöyle tamamladı:

"Cevap verme imkan-larımız bulunmadığı Parlamento'da. DISK'e iftira etmek marifet de-gildir. İşte ilerici emekçi-ler olarak, a-lanlarday-z ve buradan sedeniyoruz. Namertlerin burnu sür-tülecektir. DISK karar or-ganları yaptıkları çeşitli toplantılarda Demirel a-zınlık iktidarının sonu-ru, baskı ve zorbalığa dayalı iktidarını sürdürme çaba-larına karşı bölgesel gre-leri, genel grevi içeren direnme kararı almıştır. Bu DISK'in tarihsel bir görevidir. Dirençin kay-nağı Anayasa'daki meş-ruluğunu kaybetmiş iktidara karşı direnme hak-dır. Buradan faşist sal-dırı ve cinayetlere karşı, işçi kıymına ve sürgün-lere, zamlara ve hayat pa-halılığına, anti-demokra-tik baskı ve uygulamala-ra karşı ortak tavır almak konusunda tüm demokra-tik sendikal merkezlerle bir kez daha çağrı yapı-yoruz."

Polisin aradığı

(Baştafı 1. Sayfada)

berine göre karma ko-misyona gelen yazılardan birinde, MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in polis tarafından adam öldürmek suçun-

dan aranmakta olan eski Ulku Ocakları Genel Başkanı Muharem Semzek'in MHP Genel Merkezinde öldürme teşebbüsünde bulunduğu belirtilen, "Semzek'in teslim edilmesi için iki emniyet memuru-nun Türkiye'ye gittiği ve Semzek'in kendilerine teslim edilmesini istedikleri kaydedilmektedir. Yazıda Türkiye'nin görev-lileri "haydi dışın" diye kovduğunu, bunun üzerine memurların "Biz bir görevin ifası için buradayız" sözlerine Türkiye'nin "defolun, böyle bir mesele için parti genel baş-banına gelmeyin utanmı-yor musunuz" dediği be-lirtilmektedir.

Madde 3 - Bu kanun hükümleri dairesinde silah kullanan polis veya jandarma hakkında har-zırlık suçuna ilişkin cum-huriyet savcısı veya yara-dımcıları tarafından bizzat yapılır.

Dava açıldığında sanık duruşmadan varesine tutu-labilir ve hakkında açığa alma, isten il çekime işlemleri uygulanmaz.

Madde 4 - Her kim birinci maddenin (b) ben-dinde sayılan sanık veya hükümlüyü saklar veya silah, cephaneye temin eder veya bunların sağlan-masında yardımcı olursa, eylemi daha ağır bir ceza-yı gerektirmediği takdirde üç aydan aşağı olma-k üzere ağır hapis cezasıyla cezalandırılır. Şu kadar ki, bu ceza müdde-i asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın yarısını geçemez.

Bu fiili usul ve fünü-nun ve kart veya kocası-nın ve kardeşinin lehinde olarak işleyen kimse, asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın dörtte bi-rini geçmemek üzere ce-

Hasan DOĞAN

(1950 - 1980)

CHP Doğanşehir Gençlik Kolu Başkanı, faşizme karşı demokrasi mücadelesinde, sömürsüz, özgür ve bağımsız bir Türkiye için CHP saflarında sürdürdüğü uğraşında faşist cinayet şebekelerinin silahı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

CHP Gençliği anısını ve mücadelesini ya-satacaktır.

CHP Gençlik Kolları Genel Merkezi

(Demokrat: 695)

KUMAR OYNATAN MİLLETVEKİLİ

Komisyona gelen ya-zıları içindeki suçların çoğunu trafik suçları teş-kil etmektedir. Diğer suçlardan en ilginçleri ise şöyledir: AP'li Hamdi Maden "Kumar oynat-mak", AP Samsun Mil-leetvekili Mustafa Dağs-tanlı "kendisine tevdi olunan imzalı ve yazısız kağıda sahibinin zararına hukukça hükmi haiz bir muamele yapmak", CHP İstanbul Milletvekili Cengiz Özyalçın "dolandırıcılık fiili işlemek".

Yazıda ayrıca en son başvurunun Türkiye'nin dokunulmazlığını kal-dırmak amacıyla 18.2.1980 tarihinde yapıldığı da belirtilmektedir.

YITIK

H.U. Şebekemi kaybet-tim, geçersizdir.

Hakan TANRIVERDİ

(Demokrat: 691)

YITIK

Pasaportumu kaybet-tim, hükümsüzdür.

Mualla LİLEÇ

(Demokrat: 692)

YITIK

Nüfus Cüzdanımı kaybet-tim, geçersizdir.

Terlan YOLCU

(Demokrat: 693)

YITIK

A.C. Ec. Fak.den aldığım şebekemi ve pasımı kay-bettim, hükümsüzdür.

Sahif VII MAZ

(Demokrat: 694)

HABERİN İÇİNDEN

VURUN BEYLER

(Baştafı 1. Sayfada)

nında polise de vur-emri verilmiş olacak," demiş.

Adı geçen gazete son Milli Güvenlik Kurulu toplantısında ortaya çıkan durum ve eğitim doğrultu-sunda Hükümetin, "te-rör eylemlerine karşı sertleşme kararı aldığı nı ve bundan böyle 1481 sayılı kanunun ekahsis uygulanaçağı" nı belirtmiştir.

İşçileri "Bakanı'nın bu sözlerini bel-ki de bazı çevreler gü-lümlemeye karşılaya-caklar ve onlar diye-caklardır ki "bur emri saniki gımdı uygulan-mıyor mu?"

Bundan böyle ek-sikiz uygulamasına karar verilen 1481 sa-niki yasa 12 Mart fa-şizmi döneminde çı-kartılmıştır ve "ağır suçlardan sanık veya hükümlü olanların tes-lim olmamaları halin-de vurulmaları" em-retilmiştir. Yani her-hangi bir ağır suççu İS-LLEDİĞİ ZANNEDE-LEN veya böyle bir suçtan hüküm giyen bir yurttaş teslim ol-madığı takdirde gönlü-düğünde yerde vurula-caktır.

İlgilinc olan şudur ki, iktidar, zaten var olduğu bilinen bir du-rumu bütün ülkeyi kapsayacak şekilde RESMİ bir politika haline getireceğini a-çıklamaktadır.

Demektedir ki "teslim olmayan te-rörist görüldüğünde yerde vurulacaktır". İktid-arın kimlere "terörist" dediği ise şu günlerde iyice açığa çıktığına göre, yani emkeği e-lmeden alındığı için,

1481 sayılı yasa

(Baştafı 1. Sayfada)

Müşade mezasında, sanık veya hükümlü müsademe veya kaçmada yardımcı olanların hakkın-da da birinci fıkraya hükmü uygulanır.

Madde 3 - Bu kanun hükümleri dairesinde silah kullanan polis veya jandarma hakkında har-zırlık suçuna ilişkin cum-huriyet savcısı veya yara-dımcıları tarafından bizzat yapılır.

Dava açıldığında sanık duruşmadan varesine tutu-labilir ve hakkında açığa alma, isten il çekime işlemleri uygulanmaz.

Madde 4 - Her kim birinci maddenin (b) ben-dinde sayılan sanık veya hükümlüyü saklar veya silah, cephaneye temin eder veya bunların sağlan-masında yardımcı olursa, eylemi daha ağır bir ceza-yı gerektirmediği takdirde üç aydan aşağı olma-k üzere ağır hapis cezasıyla cezalandırılır. Şu kadar ki, bu ceza müdde-i asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın yarısını geçemez.

Bu fiili usul ve fünü-nun ve kart veya kocası-nın ve kardeşinin lehinde olarak işleyen kimse, asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın dörtte bi-rini geçmemek üzere ce-

zalandırılır.

Filili icrasında fiillerle evvelce ittifak etmiş ve cürümi neticelendirme-kte yardımcı dokunmuş ol-maksızın usul ve fününu ve kart veya kocası ve kardeşini saklayan kim-seye ceza verilmaz.

Madde 5 - Birinci maddenin (b) bendinde yazılı ilanın başlangıcı ve ne suretle yapılacağı A-dalet ve İçişleri Bakanla-rınca 6 ay içinde müste-reken düzenlenecek bir yönetmelikle gösterilir.

Madde 6 - Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür."

DUYURU

G.ANTEP Eğitim Enst-i-tüsü öğrencilerine önemle duyurulur.

Uzun bir süreden beri kapalı bulunan okulumuz, 3 Mart 1980 günü öğre-tim alacağına geçmiştir. Okulumuza kayıtlı tüm ilericiler, demokrat ve dev-rimci arkadaşlarımız en kısa zamanda G.ANTEP'e gelme-leri önemle duyurulur.

G.ANTEP EĞT. ENS. DEVRİMCI ÖĞRENCİLERİ

(Demokrat: 675)

SEÇME ROMANLAR

Refika Taner - Asım Bezirci

Genişletilmiş ikinci baskısı çıktı.

Tanzimat'tan günümüze değin 79 romanın geniş özetli / yazarları için bilgi / eleştirilerden yargılar / "Türk Romanı Üstüne Kaynakça" su-nuluyor. Romansever okurlar ve yazarlar kadar ÖĞRENCİLERİN VE ÖĞRETMENLERİN DE yararlanacağı bir elkitabı, bir kılavuzdur.

YENİ DÜNYA YAYINLARI

P.K. 1222 - İstanbul

(Demokrat: 676)

Çukobirlik

(Baştafı 1. Sayfada)

yaratılmak isteniyor. Oynanmak isteyen oyuna izin veremeyeceğiz. Ge-rekirse direniş geçce-ği" şeklinde konuşular.

Çukobirlik fabrikala-rında, işçilerin iş ak-tillerinin feshedilmesi du-rumunda üretimin durabile-ceğini de açıklayan iş-çiler, Genel Müdür Hik-met Savatlı'nın işyerleri-

ni faşistleştirmek istedi-ğini de sözlerine ekledi-ler.

KUTKUT'UN DEMECİ
Çukobirlik eski Genel Müdürü Abdullah Kütküt, Çukobirlik'teki işçi çı-karmalarıyla ilgili olarak, çıkarılan işçi sayısının 2 bin 700'le kalmayacağını, tüm fabrikalarda üretimin durabileceğini söyledi.

Kütküt, THA muha-birine verdiği demeçte, her kampanya dönemin-de Çukobirlik'e 500 dolayında memmlik ka-çıldığını, memmlik ka-çılma döneminin 7 ay olduğunu, işçilerle bu süre için anlaşıldığını belirterek, "Kadrolu, mu-vakkat, memmlik ayırımı gözetilmeksizin iş ak-tillerine son verile-cekler şeklinde sözler, memmlik işçilerin çık-a-rılmasından çok ötesinde bir şeydir. Bütün işçile-rin işlerine son verile-mesinden söz edilmektedir" şeklinde konuştu.

Kütküt özetle şöyle dedi:

"Bu durumda çıkar-lacak işçi sayısı 2 bin 700'le sınırlı kalamaz. Tüm fabrikalarda üretim durur. Bu ise hem çok yüküklü bir tazminat sorunu ortaya çıkarır, hem de yeni TARİŞ olayları. Ancak Adana bir TARİŞ değildir. Bu-rada çukubilecek olay-lar, çok büyük boyutlara varır ve vahim bir hal alır."

Bugüne kadar işçiler Elazığ, Mardin, Cizre gibi yerlere sürülme-kteydi. Aslında temel olarak amaçlanan TARİŞ ve Çukobirlik gibi kuruluş-ların özel sektöre devre-dilmesi. Bütün olay-lar bunun için yaratılı-yor."

HİKMET SAVATLI KİMDİR?

Demirel hükümetinin kurullarından sonra Çu-kobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilen Hikmet Savatlı, eski bir AP milletvekili. Hik-met Savatlı halen "İlaç karaborsası ve stokculu-ğu yaptığı" iddiasıyla yargılanmaktadır. Faşist-ler tarafından öldürülen Adana eski Emniyet Mü-dürü Cevat Yurdakul, bir ihbarı değerlendiren-k "Hikmet Savatlı'ya ait ol-duğu saptanan bir opo-nyu basını ve depoda piyasada yokluğu çekilen çok sayıda ilaç ele-geçirmiştir.

KABİL'DEKİ DİRENİŞ

Ote yandan Afganis-tan'ın Başkenti Kabil'de Sovyetler aleyhinde ge-niş çaplı gösteriler ya-pıldı. Olaylar kanlı çatış-malara dönüşünce, Afgan hükümeti sokaka-çıkmaya yasağı ilan etti, bu arada Kabil'in dış-dünya ile olan bağıntısı kesildi. Öte yandan Kabil ve diğer kentlerde esna-fın kepenk kapama eyle-minin sürdüğü bildirildi.

GAYRİMENKUL AKICAKTIRMA İLANI

ÖRÜMENKUL 2'nci İCRA MEMURLUĞUNDAN
Dosya No: 1979/688

Satılmasına karar verilen gayrimenkulün cinsi, kıymeti, adedi, evsarı:

Ösküder Osmangazi İnklap mahallesinde Bayraktar Sokak'ta Kain 41 ada 10 parsel sayılı 317.87 M2 miktardaki arsa üzerine tek katlı karğı bina yapılmış-tır. Binaya giriş hol, mutfak, 6 oda, banyo tuvalet, elektrik ve suyu mevcut. Üçer marşer diğer kısımlar karomozak, catısı acıktır.

İmar Durumu: Osmangazi belediyesi Fen işleri amirliğinin 8.5.1979 tarih 1670/1487 sayılı yazılarıyla bina yüksekliği 6.50 metre bina derinliği 20 metre ön bahçe derinliği 5 metre komşu mesafeleri 3 metre in-saat nizamı ikiz blok, İmalatına yapılmaz. Ön bahçe mesafesi hafifletilmaz. Bu hal ile 1481 Sayılı 935.740.00 TL bedelle satılacaktır.

1-Satış 1.4.1980 salı günü saat 11.00'den 12.00'ye kadar Ösküder 2. İcra dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ini ve rüchaneli alacaklar varsa alacakları me-cmuunu ve satış masraflarını gecmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artı-rmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 11.4.1980 Cuma günü aynı yerde saat 11.00-12.00'de ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüchaneli alacakların alacağını ve satış masraflarını gecmek şartıyla en çok artırmaya ihale olunur."

2-Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10'u nisbetinde pey akcevi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermele-ri lazımdır. Satış peşin para ile, aksi istediğinde 20 gün gecmemek üzere mehi verilebilir. Delilâlye resmi ihale pulu, tapu harc ve masrafları alıcıya aittir. Birlikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3-Potek sahibi alacaklılara diğer ilgililerin (fz) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyile ve masrafla dair olan iddialarını dayanacağı belgeler ile onbes gün içinde daimizme bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmaksızın paylaşılmadan haric bırakılacaktır.

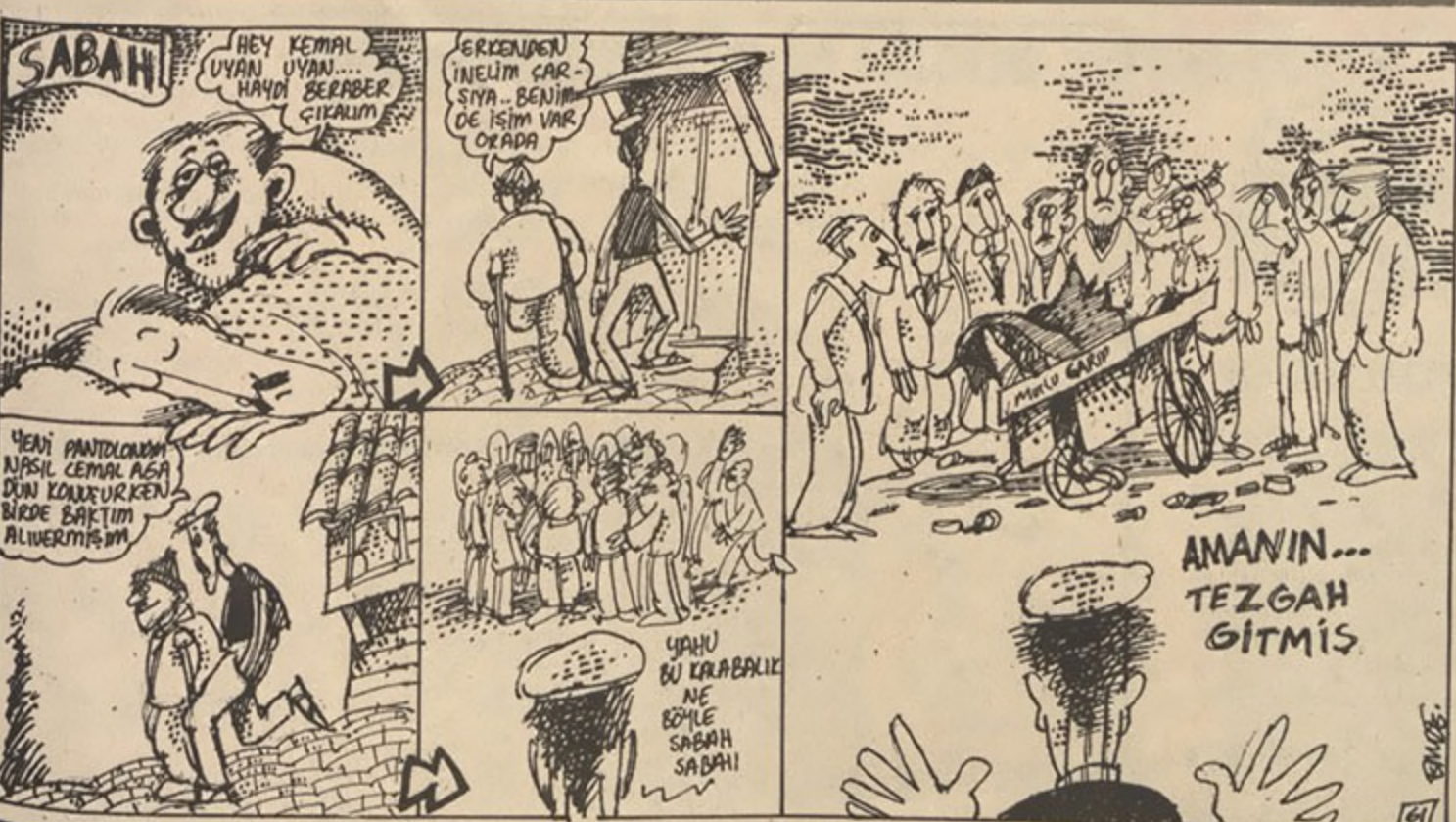
4-Satış bedeli hemen veya verilen mühet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilileri mesul tutulacak ve hiç bir nedenle hacet kalmadan kendilerin-den tahsil edilecektir.

5-Satınma, İlan tarihinden itibaren herkesin girebilmesi için daimizde açık olup masraflı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir. (10 TL Posta Pulü gerektirildiğinde)

6-Satışa iştirak edenlerin satınalmeyi görmüş ve müderecatını kabul etmiş sayılacakları, başka-bi-bilgi almak istyenlerin 979/688 sayılı dosya numarasıyla memurluğumuza başvurmaları İlan olunur.

(İc. İ. K. 126)
(Basın 1343) - 684

NE ALIRSAN 12.5

TÜTÜN ÜRETİCİLERİ DİYOR Kİ:

TÜTÜN EKİCİSİNİN BİTMİYEN ÇİLESİ

İnceleme-Araştırma Servisi - 3

● "Tütün fiyatı belirlenirken biz tütün üreticilerinin de görüşleri alınmalıdır"

Manisa ili Kırkağaç kazasına bağlı il yolları köyünden üretici Recep Gürsoy, genel olarak üreticilerin sorunlarını şöyle sıralıyor: "Tütünün en önemli sorunu ilaçtır. İlaçlar ZDK (Zirai Donatım Kurumu) tarafından veya kooperatifler kanalıyla satılmaktadır. Devlet denetimi olmadığından köy bakkallarında satılan ilaçların fiyatları en az

Elimizden düşürmediğimiz sigaranın temel maddesi olan tütün, çok önemli bir sosyal bütünsel olarak üreticilerin yok pahasına alınan alnteri ve emeğini içermektedir

"200 TL'nin altındaki baş fiyat bizi ölüme iter"

250 TL. fark ediyor. Bu uygulamasıyla devlet karaborsacılığı kendi eliyle teşvik ediyor. Örneğin, dizim ipi kooperatifte 130 TL iken bakkallarda 150-160 TL'ye satıldı. Ayrıca, devalüasyonlardan doğan kur farkları muhakkak üreticiye yansıtılmamıştır. Biz, devlet bu paraları bize versin demiyoruz, ancak en azından kooperatifler aracılığı ile yeni tesisler kurulmasının sağlanması gerekmektedir. Kısacası devlet üreticinin hakkı olan kur farklarını gerçek sahiplerine yansıtmak zorundadır. Üreticiye verilen kredilerinde mayıs ayının ilk haftasında dağıtılmasını ve en az 3.500 TL. olmasını istiyoruz. Tütün ekildikten sonra verilen krediler, ekicinin aldığı krediyi göre kendisini ayarlamasını önüyor. Tütün fiyatı belirlenirken üreticinin de görüşü alınmalıdır, ancak bu şekilde ürünün gerçek fiyatı belirlenebilir."

Görüşüğümüz tütün üreticilerinden, tütün maliyeti, fiyatın kaç TL olması gerektiği ve hükümetin piyasaya bakışı konusunda görüşlerini sorduk. Akhisarlı üreticilerden Hasedin Çitlat, şunları söyledi:

"Bir kg tütünün maliyeti 150 TL. dolayındadır. Baş fiyat 200 TL olmalıdır. Geçen yılların baş fiyat belirlenmesini göz önüne aldığımızda, bu seneki fiyatın da geçmiş yıllardan pek farklı olmayacağını söylemek güç değil. 100-130 TL arasında olacaktır. Bu da maliyetin çok altındadır ve gelen devalüasyonlara karşı biz üreticilerin halli dumanıdır."

Halim Aktürk ve Süleyman Pakyürek "Amerikan dolarına göre aslında tütün fiyatının 200-210 TL olması gere-

Tütünün en önemli sorunlarından birisi de ilaçtır. Devlet bu konudaki politikasıyla karaborsacılığı tahrik etmektedir. Üreticiler ilacın Zirai Donatım Kurumu ya da kooperatifler tarafından satılmasını talep etmektedirler.

kiyor" dediler ve eklediler:

"Durmadan yapılacak zamlar gözönüne alınırsa, üreticinin alacağı mallar, üretim girdileri, yılda 5 kat kendiliğinden zam görmekte, ilaç, tütün ipleri, tarla sürmekte kullanılan aletler, yüksek fiyatta alınırken, tütünler yok pahasına satılmaktadır. Bu durum karşısında traktörün olmayan üreticiler çalışamaz hale gelmişler, olanlar ise mazot yokluğundan traktörlerini kullanamamaktadırlar. Tarlalarımızın bir kısmını at'la sürüyoruz. Geri kalanı ise işleyemiyoruz. Üstelik işleyemediğimiz tarlalar için de vergi ödüyoruz. Baş fiyatı 120-130 TL arasında bekliyoruz. Bu da maliyetin altındadır. Maliyetin üstünde ol-

Tütün üreticileri hükümetlerin, üreticileri değil tüccarları düşündüğünü ileri sürmektedirler. Akhisarlı üreticiler "Bu yıl da halimiz duman" diyorlar...

TV KÖŞESİ

Eurovision Şarkı Yarışması nedir-ne değildir?

Avrupa Yayın Birliği (Eurovision)'nin her yıl düzenlediği kendi bünyesindeki uluslararası şarkı yarışmasına Türkiye bir yıl aradan sonra bu yıl da katılıyor. Aylardır basında bu konuyla ilgili olarak çıkan yazılar aracılığıyla pek çok kimse Eurovision hakkında bilgi edindi.

İlk önce Eurovision şarkı yarışması nedir, ne değildir, sorusuna açıklık getirmek gerek. Eurovision çeşitli ülkelerin, halkların sanat aracılığıyla kaynaşmasını sağlıyor, yeni yeteneklere fırsat tanıyor onlara şöhret yolunu açan bir yarışma mıdır? Yoksa plak şirketlerinin, müzik ticareti yapan tekelin kazanmak, daha çok kazanmak için sahneledikleri bir oyun mudur?

Yarışmanın amacının insanların yakınlaşması, yeni yeteneklerin çıkarılması olduğu söyleniyorsa da uy-

gulamada plak tekelinin kâr amacının önde geldiği görülmekte. Aylarca yapılan reklamlar sonucu, yarışma parçaları piyasaya çıkar çıkmaz oldukça fazla alıcı bulmaktadır. Yarışmada kazanan şarkıcılar ise en çok 3-5 ay içinde sö-nüp gitmekte, sonuçta bu istenen en çok kârlı çıkan plak şirketleri olmaktadır.

Eurovision yarışmasını değerlendirirken uluslararası politika arenasının dışında ele almak büyük yanlış olacaktır. Yarışmada görünürde yarışan şarkıcılara da aslında dünyanın emperyalist halkası içinde yer alan ülkelerdir. (İngiltere, Fransa, Türkiye, İsrail v.b.) Kazanan ülkelerse emperyalist sistem içinde stratejik önemi olan ve yöresel veya uluslararası planda prestijini yitirmeye başlayan ülkelerdir. (Hollanda, İsrail...) Ayrıca yarışmalar em-

neryalizmin "Halkla ilişkiler" çalışmaları olarak görülebilir. Ege-menlik pekiştirmenin bir yolu olan "kültür aşılama" sürecinde uluslararası tekel bu yarışmalardan yararlanmaktadır. Böylece birçok ülkede, temelde hiç bir alt yapıya dayanmayan yoz kültürler, yaşamın gerçeklerinden uzak "sanat dalları" ortaya çıkmaktadır. Yukardan beri söylenenlerin ışığında şu sonuca varmak mümkün: Uluslararası tekelin ya da daha genel bir deyişle emperyalistler tek başına bir yarışmadan bile çok yönlü yararlar sağlıyorlar. Hem kasalarını doldurup, milyonları milyonlar katıyorlar, hem de geri kalmış ülke halkları üzerinde içerdikleri destek görebilecek bir uyutma ve oyalama politikası sürdürüyorlar.

SİBEL ÖZKAN

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI
ALİ KARABULUT:

Gelişen ekonomik koşullara göre değişim gösterecek bir fiyat politikası uygulanmalıdır

Bilindiği gibi ülkemizde tütün alımı TEKEK ve dışsatım yapan tüccarlar tarafından yapılmaktadır. Üreticinin piyasa koşullarını içerisinde aracı tüccarın eline düşmesi için piyasaya etkin bir biçimde girmesi gereken tütün bugüne kadar ki uygulamalarda bu işlerini yerine getirememiştir. Bunun doğal sonucu olarak da üretici tütününü büyük ölçüde aracı tüccara kapmak durumuna ile karşı karşıya kalmıştır. Bunun yanı sıra, aracı tüccar fire hesabı, tütün kalitesinin düşüklüğü gibi gerçek dışı bahanelerle üreticilerin ürününü baş fiyatın çok altında değerlerle satın alma olanaklarına sahip olmaktadır. Bu kesim ayrıca tütünün dışsatımında da bir anlamda tekelleşerek, herhangi bir artı değer yaratmamasına karşın üreticinin alnteri karşılığı olan tütün üzerinden büyük kazançlar sağlayabilmektedir.

Ülkemizde uygulanacak tütün aum politikalarının yukarıdaki olumsuz olguları giderecek biçimde düzenlenmesi gerekir.

Bu amaçla;
a) TEKEK'in tütün piyasasındaki etkinlik ve işlevleri artırılmalıdır. TEKEK piyasaya sadece tütünün pazara sunulduğu dönemde değil, bu dönemden çok önceleri girmelidir. Bugünkü uygulamada TEKEK tütünün satın aldıktan sonra hatta zaman zaman gecikerek üreticinin parasını ödemektedir. Tütün üretiminin büyük ölçüde maddi olanakları yetersiz küçük işletmelerde yapıldığı da düşünülürse, TEKEK üreticiye tütün ekim-dikim zamanı pirim ödeme uygulaması yapılmalıdır.
b) Tütün alımında TEKEK'in yanı sıra üreticilerin örgütlenerek Demokratik Halk Kooperatiflerinin de piyasada etkin duruma getirilmesi gerekir.
c) Dışsatımın yalnızca Demokratik Halk Kooperatifleri ve TEKEK tarafından yapılması gerekir.

Ülkemiz aylık enflasyon oranı % 8-10 dolayında olan bir ekonomide yapıya sahiptir. Yıllık %80-90 lik enflasyonist bir ortamda belirli bir zaman dilimi içerisinde tarım ürünlerinin taban fiyatlarının saptanması son derece yanıltıcı olacaktır. Üreticilerin daha fazla yoksullasma sonucunu doğuracaktır. Tüm bu nedenlerden dolayı değişmez bir baş fiyat önermek yerine gelişen ekonomik koşullara koşut değişim gösterecek bir fiyat politikası uygulanmalıdır. Diğer bir tanımlama şekli ile, öncelikle, geçen yılki baş fiyatın üzerine enflasyon-devalüasyonun oluşturdugu parasal değer kayıplarını eklenmelidir. Bunun yanı sıra işçilik, gübreleme, traktör vb. tarımsal girdilerin fiyatlarındaki artışlarda baş fiyata yansıtılmamıştır. Ayrıca tüm bu unsurları içerecek baş fiyat uygulamasından sonra ileride oluşacak enflasyon sonucu fiyat artışlarında üreticiye ek pirim olarak verilmelidir.

BAŞFİYAT NE OLMALIDIR

Üreticinin piyasa koşullarını içerisinde aracı tüccarın eline düşmesi için piyasaya etkin bir biçimde girmesi gereken TEKEK bugüne kadar ki uygulamalarda bu işlevini yerine getirememiştir. Bunun doğal sonucu olarak da üretici tütününü büyük ölçüde aracı tüccara kapmak durumuna ile karşı karşıya kalmıştır. Bunun yanı sıra, aracı tüccar fire hesabı, tütün kalitesinin düşüklüğü gibi gerçek dışı bahanelerle üreticilerin ürününü baş fiyatın çok altında değerlerle satın alma olanaklarına sahip olmaktadır. Bu kesim ayrıca tütünün dışsatımında da bir anlamda tekelleşerek, herhangi bir artı değer yaratmamasına karşın üreticinin alnteri karşılığı olan tütün üzerinden büyük kazançlar sağlayabilmektedir.

Demokratik Çocuk

Televizyonu nasıl izlemeliyiz?

Radio, televizyon, gazete gibi araçlar, dünyada neler olup bittiğini haber vermeye, insanların düşüncelerini birbirlerine aktarmalarına yararlar. Bunlara kitle iletişim araçları diyoruz. Kitle iletişim araçları içinde en etkili, hiç kuşkusuz televizyondur. Çünkü televizyonun gazete ve radyoya oranla bazı üstünlükleri vardır. Örneğin, hem hareketli görüntülerle gözümüze hem de kulagımıza hitap eder. Bu nedenle televizyonun izlediğimiz pek çok şey uzun süre unutulmadan aklımızda kalır. Demek ki, çok etkili bir araçtır televizyon. Ancak bu üstünlüklerinin yanı sıra bazı sakıncaları da vardır. Örneğin, ülkemizde tek kaynaktan yayın yapıldığı için televizyonda gösterilen programları seçme olanağımız pek fazla değildir. Yani bize sunulan her şey istesek de istemese de izlemek durumunda kalırız çoğu kez. Bazen de farkında olmadan televizyonun yönlendirdiği biçimde düşünmeye davranmaya başlarız. İşte televizyonun en büyük sakıncalarından birisi budur. Onun için günün programını başından sonuna dek izlemek yerine, bizim için yararlı olacağını düşündüğümüz programları seçmeliyiz. Yalnızca onları izlemeliyiz.

Akılca kullanılmadığı zaman başka sakıncaları da vardır televizyonun. Örneğin, izleyicileri saatler boyu hareketsiz bırakır. Bir anda tutsak eder onları. İlele bu izleyiciler bizler gibi hareketli, enerji dolu, kabına sığmaz çocuklardır, varın düşünün ne kötü bir tutsaktır bu! Televizyonu tutsak olmamak için süre onun karşısında eliniz kolumuz bağlı oturmamalıyız. Eğer bir program bize birşeyler öğretiyorsa, yeni beceriler kazandıyorsa yarıyorsa, işte o zaman seyretmeliyiz onu.

Güneş ağabeyi

Yazışma Adresi: Demokrat Çocuk Konur Sok. 24/19 Kızılay /ANKARA

SİZLERDEN

Emek ve Buğday

Öküzlerle çift sürerek Topal oldu o dizler. Emekle meydana yaz bizler

Kışın toprağa ekildim İlkbahar dedi geldim. İlemen topraktan uyandım Birden bire fıskırdım

İlepiniz başak olduk. Yaz geldi Nasırlı ellerce tutulup orak ile biçildik Küme küme dizildik Çiftçi kardeş gördürdü.

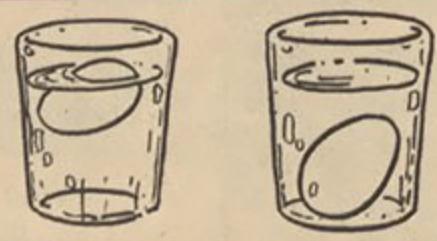
Harman yerine yığıldı Dümen altında ezildik İlk rüzgar ile savrulduk Kan ter ile yoğrulup tane tane ayrıldık Altın gibi parladık

Saplarımızla saman olduk Hep birlikte ambara dolduk Çuval çuval değirmene gittik Kar gibi un oluverdik.

Birgün evde kaldık Su ile yoğrulduk. Birden fırında ekmeğe olduk Aç insanları doyurduk.

Gürsel Durmaz-İzmir

DENEYELİM GÖRELİM

Yüzten yumurta

Bir bardak suya bir yumurta atın ve gözleyin. Yumurta dibe çöktü mü? Şimdi yumurtayı çıkarıp suya tuz atın ve karıştırın. Yumurtayı tekrar suya koyduğunuzda dibe mi çöküyor, yoksa yüzyor mu? Büyük olasılıkla yüzyecektir. Bu durumu nasıl açıklayabilirsiniz. Bildiğiniz gibi denizde, göl, nehir gibi tatlı sulara yüzdüğümüzden daha rahat yüzeriz. Yüzten yumurta ile bu durumun nasıl bir ilişkisi var?

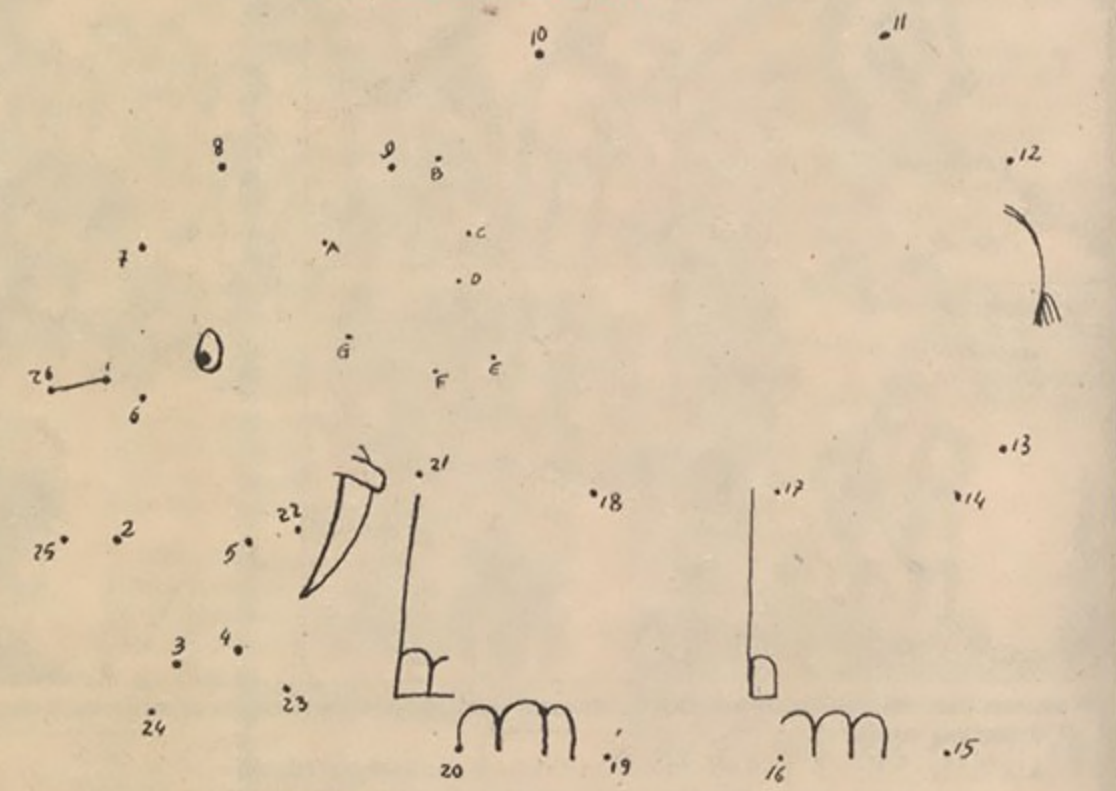
100 sayısını bulun

(+), (-), (X), (Payda) işaretlerini ve 4 tane (9) kullanarak (100) sayısını bulunuz.

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Televizyonu çok yakından izlemek, özellikle gözler için zararlıdır. 61 ekranlık (yani en büyük boy) televizyonu izlemek için en uygun uzaklık 3.5 metredir. Evinde daha küçük ekranlı televizyonu olanlar, kendileri için uygun uzaklığı orantı kurarak bulabilirler.

İZLE BUL

İZLE BUL

1'den 26'ya kadar olan sayılarla, A'dan G'ye kadar olan harfleri birleştirin. Bakalım ne çıkacak?

Yanıt

$$99 + \frac{9}{9} = 100$$